

Euroopan unionin
osarahoittama

RAPORTTI: PELTOJAAN VUOKRAAVAN MAANOMISTAJAN PÄÄTÖKSENTEKOA OHJAAVIEN AJURIEN KARTOITUS

26.1.2026

Sisällysluettelo

1. Johdanto.....	3
1.1 Selvityksen tausta ja tavoite	3
1.2 Maanomistajien päätöksenteon ajurit, aiempi tutkimustieto ja vertailuasetelma.....	4
1.3 Selvityksen kohderyhmät ja rajaus	4
1.4 Selvityksen rakenne.....	5
2. Aineisto ja menetelmät	5
2.1 Kyselyn toteutus	5
2.1.1 Kysely maanomistajille	5
2.1.2 Kysely viljelijöille	6
2.2 Aineiston käsittely ja analyysimenetelmät	6
3. Tulokset	7
3.1 Vastaajien profiili ja taustatekijät	7
3.1.1 Peltoja vuokraavat maanomistajat	7
3.1.2 Pellon vuokraviljelijät.....	9
3.2 Maanomistajille tärkeitä arvoja ja tavoitteita.....	9
3.2.1 Taloudelliset arvot.....	9
3.2.2 Ylisukupolvisuus ja huoltovarmuus.....	11
3.2.3 Ympäristöasiat.....	11
3.3 Viljelijöiden näkemykset maanomistajista.....	12
3.4. Muita kyselystä esiin nousseita huomioita.....	13
3.4.1 Vuokrasopimukset ja peltojen käyttö.....	13
3.4.2 Pellon hoitaminen ja vastuu	15
3.4.3 Hoitotoimenpiteet ja niiden toteutus.....	15
3.4.4 Yhteistyön parantamisen mahdollisuudet.....	17
3.4.5 Pelloista luopuminen	19
3.5 Aineiston vertailu aikaisempaan tutkimukseen.....	19
3.5.1. Vertailu Suomalainen pellonomistaja -tutkimukseen.....	19
3.5.3. Vertailu Suomalainen metsänomistaja -tutkimukseen 2010 ja 2020	20
3.6 Tulosten luotettavuus.....	20
4. Keskeisimmät pellonomistajien päätöksenteon ajurit.....	21
4.1.1 Talouteen liittyvät ajurit	21
4.1.1 Perinteisiin ja tunteisiin nojaavat ajurit	22
4.1.2 Ympäristön hyvinvointiin liittyvät ajurit.....	22

4.1.3 Huoltovarmuuteen liittyvät ajurit.....	22
5 Johtopäätökset	23
5.1 Keskeiset johtopäätökset ja viestinnän painopisteet	23
5.2 Maanomistajien motiivien moninaisuus ja käytännön toiminnan haasteet.....	23
5.3 Suosituksia viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen.....	24
5.4 Jatkotutkimuksen ja seurannan tarpeet	24
Lähteet	25
Liitteet	25

1. JOHDANTO

Pellon vuokraus on olennainen osa suomalaisen maatalouden rakennetta. Suomen peltoalasta yli 38 % on nykyisellään vuokrattu (Luonnonvarakeskus 2024). Vuokrasuhteilla on merkittävä vaikutus maankäyttöön, tuotannon jatkuvuuteen ja maatilojen kehitysedellytyksiin. Samalla vuokrapelloilla korostuvat usein maan kasvukunnon ongelmat (Ovaska, S. ym. 2021), mikä on tuonut esiin tarpeen löytää toimivia tapoja edistää kasvukunnon parantamista myös vuokramaille. Tämä edellyttää parempaa ymmärrystä niistä tekijöistä, jotka ohjaavat maanomistajien päätöksiä pellon käyttöön ja vuokraukseen liittyen.

Tämä selvitys perustuu kyselyyn, joka kohdistettiin sekä peltoa vuokraaville *maanomistajille* että vuokrapelloja viljeleville *viljelijöille*. Selvityksen tavoitteena on tunnistaa keskeisimpiä maanomistajien päätöksentekoa ohjaavia ajureita ja arvioida, miten ne ovat mahdollisesti muuttuneet viimeisen vajaan kahden vuosikymmenen aikana. Tuloksia tarkastellaan suhteessa aikaisempaan tutkimustietoon, erityisesti *Suomalainen pellonomistaja* -tutkimukseen (Myyrä, S. ym. 2008) sekä *Suomalainen metsänomistaja* -tutkimuksiin vuosilta 2010 (Hänninen, H. ym. 2011) ja 2020 (Karppinen, H. ym. 2020).

1.1 Selvityksen tausta ja tavoite

Selvitys toteutettiin osana Vuokrapellot kuntoon - Arrendeåkrarna i skick -hanketta. Kaksikielistä hanketta toteuttavat Elävä Itämeri säätiö (BSAG) ja hankepartnerit Maanomistajain Liitto, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund (SLC) sekä Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK). Valtakunnallisen hankkeen toteutusajankaus on 1.10.2024–30.4.2027. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta Hämeen ELY-keskuksen kautta, jonka tehtäviä valtakunnallisten maaseudun kehittämishankkeiden osalta hoitaa nykyisin Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus.

Vuokrapellot kuntoon- hankkeen päätavoite on parantaa vuokrapeltojen kasvukuntoa. Peltojen peruskunnostusvelkaa löytyy Suomessa laajasti, mutta kalkituksen (Myyrä, S. 2009) ja vesitalouden kunnostustoimenpiteiden (Ovaska, S. ym. 2021) tarve korostuu vuokrapelloilla. Hyvä maan kasvukunto parantaa satovarmuutta ja tuottaa ympäristöhyötyjä mm. vähentämällä ravinteiden huuhtoutumista (Berninger K. ym. 2025). Hyvä maan kasvukunto tukee myös huoltovarmuutta satovarmuuden parantuessa.

Tämän selvityksen tavoitteena on hahmottaa maanomistajien päätöksentekoon liittyviä ajureita ja niiden mahdollisia muutoksia. Tavoitteena on myös tätä kautta lisätä ymmärrystä siitä, millaisilla argumenteilla ja faktoilla maanomistajille kannattaa viestiä maan kasvukunnon merkityksestä ja heidän roolistaan sen ylläpitämisessä.

Resurssisyydestä selvitys toteutettiin kustannustehokkaana kyselyselvityksenä, eikä se laajuudeltaan vastaa akateemista, vertaisarvioitua tutkimusta. Sen katsotaan kuitenkin tarjoavan riittävät edellytykset keskeisten maanomistajien päätöksenteon ajureiden tunnistamiseen.

1.2 Maanomistajien päätöksenteon ajurit, aiempi tutkimustieto ja vertailuasetelma

Tässä selvityksessä päätöksenteon ajureilla tarkoitetaan niitä tekijöitä, jotka ohjaavat pellonomistajan valintoja pellon hallintaan, käyttöön ja vuokraukseen liittyen. Ajurit voivat olla taloudellisia, sosiaalisia, arvosidonnaisia, institutionaalisia tai henkilökohtaisia, ja ne voivat liittyä sekä omistajan asemaan että vuokramarkkinoiden toimintaympäristöön.

Aiempi tutkimus tarjoaa keskeisen taustan näiden ajureiden ymmärtämiselle. *Suomalainen pellonomistaja* -tutkimuksessa (Myyrä ym. 2008) muodostettiin kokonaiskuva suomalaisista pellonomistajista ja heidän pelto-omistukseensa liittämistään tavoitteista. Tutkimuksessa tarkasteltiin sekä viljelevien pellonomistajien että tuotannosta luopuneiden maanomistajien tavoitteita. Koska tutkimus on jo yli 15 vuotta vanha, sen ei voida olettaa kuvaavan nykytilannetta sellaisenaan.

Vertailua täydennettiin *Suomalainen metsänomistaja* -tutkimussarjan vuosilta 2010 ja 2020 tarjoamalla tiedolla. Suurin osa pellonomistajista omistaa myös metsää.

On tärkeää huomioida, että tämän selvityksen aineisto ja menetelmät eivät mahdollista tieteellisesti yleistettäviä johtopäätöksiä. Aiemmat tutkimukset, jotka ovat laajoja, vertaisarvioituja ja systemaattisia, toimivat tässä selvityksessä ennen kaikkea tausta-aineistona, johon havaintoja verrataan. Selvityksen tulokset voivat kuitenkin paikoin syventää aiempaa tutkimustietoa tai viitata mahdollisiin muutossuuntiin, joiden tarkempi tutkiminen voi jatkossa olla perusteltua.

1.3 Selvityksen kohderyhmät ja raja

Kysely kohdistettiin Manner-Suomen maanomistajille, jotka eivät itse viljele peltojaan, sekä viljelijöille, jotka viljelevät vuokrattuja peltoja. Käytämme termiä *maanomistajat* viitatessamme niihin maanomistajiin, jotka eivät itse viljele peltojaan. Termillä *viljelijä* tarkoitamme puolestaan viljelijää, joka viljelee vuokrapeltoja, vaikka käytännössä lähes kaikki viljelijät omistavat myös peltoa. Termillä *pellonomistaja* viitataan *Suomalainen pellonomistaja* -tutkimukseen osallistuneisiin pellonomistajiin, joihin kuului sekä viljelijöitä että sellaisia maanomistajia, jotka eivät itse viljele.

Suomalainen pellonomistaja -tutkimuksen mukaan 2000-luvun alussa pellonomistajia oli lähes puoli miljoonaa, vaikka aktiivisia maatiloja oli jo tuolloin alle 70 000. Tämä kuvaa omistajakunnan laajuutta ja hajanaisuutta, minkä vuoksi sen kattava tavoittaminen ei ollut käytännössä mahdollista. Tästä syystä peltoja vuokraaville viljelijöille suunnattiin osin samansisältöinen kysely, jonka avulla pyrittiin saamaan täydentävää tietoa maanomistajien pellonvuokraukseen liittyvistä motiiveista.

Valittu rajaus katsottiin tarkoituksenmukaiseksi, koska se antaa riittävän kuvan pellonvuokraukseen liittyvien ajureiden mahdollisista muutoksista viimeisten 15–20 vuoden aikana sekä mahdollistaa vuokranantajan ja vuokralaisen näkökulmien vertailun.

1.4 Selvityksen rakenne

Raportti etenee selvityksen lähtökohdista aineiston ja menetelmien esittelyn kautta tuloksiin ja johtopäätöksiin. Luvussa 2 kuvataan kyselyaineisto, vastaajaryhmät ja analyysimenetelmät. Luvussa 3 esitetään keskeiset tulokset ja vertaillaan niitä aiempaan tutkimustietoon. Luvussa 4 tarkastellaan päätöksenteon ajureita ja niiden ajallista muutosta, ja luvussa 5 kootaan yhteen johtopäätökset sekä pohditaan tulosten merkitystä eri sidosryhmille ja viestinnän kehittämiseksi. Raportin lopussa esitetään lähteet ja liitteet.

2. AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1 Kyselyn toteutus

Kyselylomakkeet laadittiin BSAG:n henkilöstön toimesta *Suomalainen pellonomistaja* -tutkimuksessa (Myyrä ym. 2008) käytetyn lomakkeen pohjalta. Lomakkeisiin sisällytettiin aiemman tutkimuksen kysymyksiä, jotta muutoksen arviointiin on hyvät edellytykset. Lisäksi tarkasteltiin *Suomalainen metsänomistaja* -tutkimusten lomakkeita ja otettiin huomioon hankkeen tavoitteiden kannalta muita relevantteja aiheita.

Kyselylomakkeet esiteltiin muille hankekumppaneille ja hankkeen neuvonantajaryhmälle, joka koostuu alan asiantuntijoista, maanomistajista ja viljelijöistä. Heiltä saadun palautteen perusteella toteutettiin lopulliset lomakkeet.

Kyselyä tehtiin kaksi versiota, joista toisen kohderyhmänä oli hankkeen varsinainen kohderyhmä eli maanomistajat tai heidän edustajansa. Toinen versio oli suunnattu viljelijöille, joiden tavoittamisen tiedettiin olevan helpompaa. Kyselyyn pystyi vastaamaan Webropolissa 4.3.–13.4.2025.

Tietoa kyselystä jaettiin laajasti hanketoteuttajien ja sidosryhmien uutiskirjeissä ja sosiaalisessa mediassa. Se jaettiin mm. MTK:n, SLC:n ja Maanomistajain liiton sekä Maaseutuverkoston kanavissa. Hankkeen toiminta-alue on Manner-Suomi, joten kysely toteutettiin myös vastaavalla rajauksella, eikä sitä kohdennettu Ahvenanmaalle.

2.1.1 Kysely maanomistajille

Maanomistajilta kerättiin kyselyssä muun muassa seuraavia tietoja: omistetun pellon pinta-ala ja sijainti, asuuko omistaja tilalla tai käyttääkö sitä loma-asuntona. Taustatietoina kyselyssä kysyttiin myös ammattia, ikää, sukupuolta, käytössä olevia tiedonvälityskanavia sekä sitä, ovatko he itse joskus viljelleet peltoja.

Kyselyssä kartoitettiin maanomistajien näkemyksiä pellon omistamiseen liittyvistä tavoitteista ja arvoista, kuten liittyvätkö ne taloudelliseen turvaan, virkistykseen, tunnearvoihin tai ympäristöön.

Lisäksi selvitettiin, kuinka tärkeäksi pellon sadontuottokyky koetaan ja kenen vastuulla sen ylläpidon ajatellaan olevan. Samalla kysyttiin, mitä hoitotoimenpiteitä vuokratelloilla on tehty viimeisten kymmenen vuoden aikana sekä millä tavoin omistajat olisivat valmiita edistämään pellon tuottokyvyn säilymistä yhdessä vuokratilvilijän kanssa.

Kyselyssä tiedusteltiin myös pelloista luopumisen ajankohtaisuutta ja kenelle tai mihin käyttöön pellot siinä tilanteessa siirtyisivät.

2.1.2 Kysely viljelijöille

Vuokrapeltojen viljelijöiltä tiedusteltiin vuokrapeltojen nykytilannetta ja suunnitelmia niiden tulevaisuuden varalle. Vastaajilta kysyttiin muun muassa, kuinka paljon heillä on vuokrapeltoja, missä maakunnassa ne sijaitsevat ja miksi he vuokraavat peltoa. Lisäksi kysyttiin aikovatko he lähivuosina vuokrata lisää peltoa sekä ovatko he kohdanneet haasteita vuokrauksessa.

Kyselyssä selvitettiin myös vuokrasopimusten luonnetta: ovatko ne kirjallisia vai suullisia, kuinka pitkiä ne ovat ja kuinka monta vuokranantajaa viljelijällä on. Viljelijöiltä kysyttiin myös heidän vuokranantajistaan, esimerkiksi ovatko nämä yksityishenkilöitä vai muita toimijoita, viljelevätkö he itse peltoja, minkä ikäisiä he ovat sekä asuvatko he samalla paikkakunnalla kuin pellot ovat.

Lisäksi kartoitettiin, kuinka tärkeänä viljelijät pitävät vuokrapeltojen sadontuottokykyä, kenen vastuulle sen ylläpito heidän mielestään kuuluu ja mitkä tekijät voisivat kannustaa heitä panostamaan siihen enemmän. Viljelijöiltä kysyttiin myös heidän peltoviljelyynsä liittyvistä ympäristöarvoistaan.

Taustatietoina kerättiin tiedot mm. ammattista, iästä, sukupuolesta, käytössä olevista tiedonvälityskanavista sekä tilan päätuotantosunnasta.

2.2 Aineiston käsittely ja analyysimenetelmät

Aineiston käsittelyssä hyödynnettiin liiketoiminnan ennakkoinnin menetelmää, jossa historiatietoa verrataan uuteen, samoilla menetelmillä hankittuun tietoon. Vertaamalla aiemmista maanomistajatutkimuksista saatua tietoa nyt tehdyn selvityksen tietoihin, pystyttiin muodostamaan käsitys kohderyhmissä tapahtuneista muutoksista esimerkiksi arvoissa, preferensseissä ja toimintatavoissa. Menetelmä on epätarkka, mutta sen avulla voidaan saada alustavaa kuvaa kohderyhmissä tapahtuvista muutoksista.

Perusolettama oli, että selvityksessä tunnistettavat demografiset indikaattorit ovat hyvin samanlaiset kuin aiemmissa tutkimuksissa. Maanomistajat ovat luultavasti merkittävältä osalta iäkkäitä, heistä useilla on taustaa maanviljelystä ja miehet korostuvat päätöksentekijöinä.

Valittu menetelmä lähtee ajatuksesta, että esimerkiksi tämän päivän 60-vuotiaat ovat arvopohjaltaan ja elämäkokemuksiltaan erilaisia ihmisiä kuin 60-vuotiaat vuonna 2008. *Suomalainen pellonomistaja* -tutkimuksessa vuonna 2008 60-vuotias vastaaja oli syntynyt 1948 ja tämän päivän 60-vuotias vuonna 1965. 1963–1975 nuoruutensa eläneiden ja 1980–1992 nuoruutensa eläneiden kasvuympäristöt ovat olleet hyvin erilaiset. Oletus on, että tämän päivän maanomistajat ovat erilaisia kuin 2000-luvun alun pellonomistajat, vaikka molemmat lienevät saman ikäisiä kyselyn aikana.

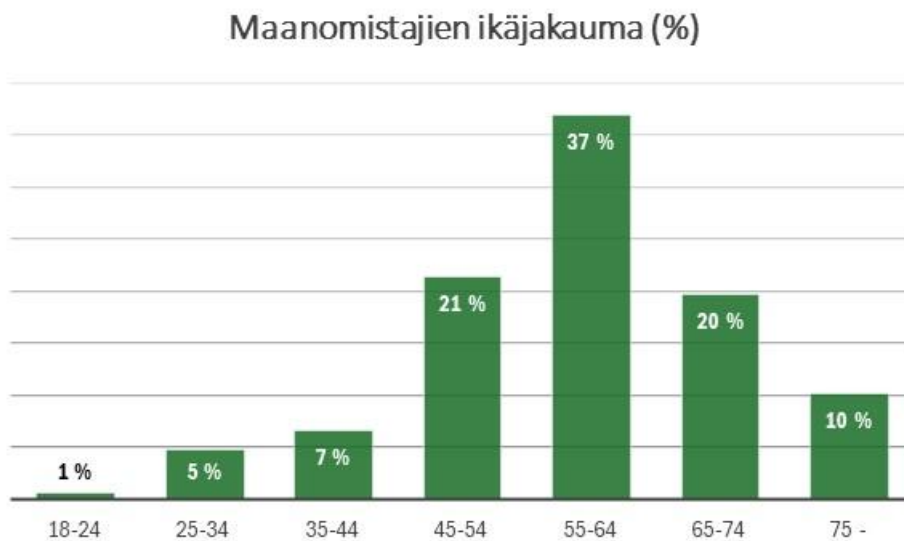
3. TULOKSET

3.1 Vastaajien profiili ja taustatekijät

3.1.1 Peltoja vuokraavat maanomistajat

Kyselyyn vastasi 168 maanomistajaa, jotka eivät itse viljele peltojaan. Heistä 45 oli ruotsinkielisiä ja loput suomenkielisiä. Kyselyyn vastanneista maanomistajista valtaosa oli yli 55-vuotiaita miehiä (Kuva 1). Naisten osuus kyselyyn vastanneista maanomistajista oli 27 %.

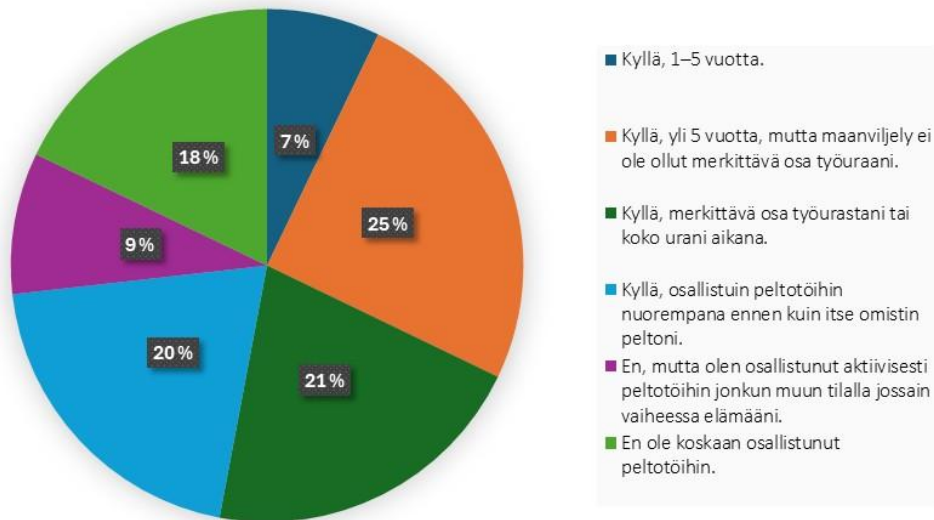
Myös viljelijöille suunnatusta kyselystä saatiin samansuuntainen tulos: yli puolet kertoi, ettei yksikään heidän vuokranantajistaan ollut alle 44-vuotias. Yleisimpiä olivat keski- ja myöhäiskeskikäiset vuokranantajat, mutta viljelijöiden vastauksissa korostui hieman enemmän iäkkäiden, yli 75-vuotiaiden osuus. Vuokranantajien sukupuolijakauma oli selvästi miesvaltainen myös viljelijäkyselyn mukaan.

Kuva 1. Kyselyyn vastanneiden maanomistajien ikäjakauma.

Maanomistajilla oli yleisesti omakohtaista kosketusta viljelyyn (kuva 2). Vain 18 % kyselyyn vastanneista maanomistajista ei ollut koskaan viljellyt. Noin viidennekselle viljely oli merkittävän osa työuraa, ja muilla oli vähintään satunnaista kokemusta peltotöistä. Viljelijöiden vastaukset tukivat tulosta, sillä valtaosa heidän vuokranantajistaan oli viljellyt aiemmin, mutta ei enää.

Oletko joskus itse viljellyt peltojasi tai osallistunut peltotöihin?

Kuva 2. Suurin osa kyselyyn vastanneista maanomistajista on viljellyt itse tai vähintään joskus elämänsä aikana osallistunut peltotöihin.

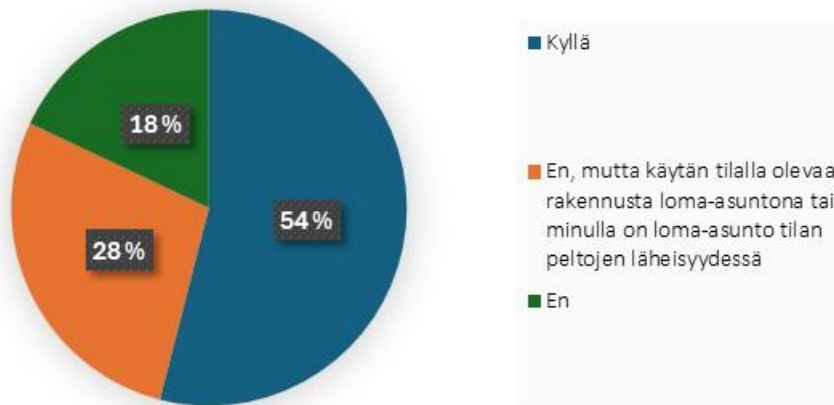
Kyselyyn vastanneiden maanomistajien peltoalat painottuivat melko pieniin tiloihin. Yli puolet omisti korkeintaan 20 hehtaaria, ja yli 50 hehtaarin tiloja oli vain harvalla. Metsänomistus oli hyvin yleistä: puolet vastaajista omisti metsää muutamasta hehtaarista 50 hehtaariin, ja merkittävällä osalla omistus ylitti tämän. Suurimmillaan metsäomistukset olivat jopa useita tuhansia hehtaareita. Viljelijöiden arviot vahvistivat tuloksen, sillä heidän mukaansa valtaosalla vuokranantajista on metsää.

Suurin osa tiloista (64 %) oli yhden henkilön tai puolisoitten yhdessä omistamia, mutta mukana oli myös yhtymiä, osakeyhtiöitä ja kuolinpesiä. Yli puolet vastaajista kertoi tekevänsä tilaa koskevat päätökset itse, ja noin kolmannes päätti asioista yhdessä muiden kanssa.

Tiloja oli kaikissa maakunnissa (pl. Ahvenanmaa). Yhdellä vastaajalla saattoi olla useita tiloja eri maakunnissa, ja osa tiloista ulottui maakuntarajojen yli. Eniten tiloja oli Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa ja Pohjois-Karjalassa, joissa kussakin sijaitsi 10–18 % vastaajien tiloista. Muiden maakuntien osuudet jäivät alle 10 %:n.

Yli puolella maanomistajista oli vakituinen asunto peltojen läheisyydessä (Kuva 3). Niistä, joilla ei ollut vakituista asuntoa alueella, monella oli kuitenkin loma-asunto. Sen lisäksi 87 % vastaajista koki pellot tärkeänä osana vapaa-ajan viettoaan. Myös viljelijöiden havainnot tukivat havaintoja: heidän mukaansa merkittävä osa vuokranantajista asuu samalla paikkakunnalla kuin vuokratut pellot.

Asutko tilalla tai peltojesi välittömässä läheisyydessä vakinaisesti?

Kuva 3. Useampi kuin joka toinen kyselyyn vastannut maanomistaja asuu peltojensa välittömässä läheisyydessä.

3.1.2 Pellon vuokraviljelijät

Kyselyyn vastasi 472 viljelijää. Heistä 169 oli ruotsinkielisiä ja loput suomenkielisiä. Lähes 80 % viljelijävastaajista oli 35–64-vuotiaita, ja nuorempia tai vanhempia oli vain vähän. Vastaajista 88 % oli miehiä.

Viljelijöiden tiloja löytyi kaikista maakunnista Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Yhdellä viljelijällä saattoi olla useita tiloja eri maakunnissa, ja osa tiloista ulottui maakuntarajojen yli. Suurimmat osuudet sijaitsivat Pohjanmaalla (23 %), Uudellamaalla (14 %) ja Varsinais-Suomessa (11 %). Kaikissa muissa maakunnissa osuus jäi alle 10 %:n.

Vastaajien tilat olivat keskimäärin melko suuria. Noin viidennes oli alle 50 hehtaaria, 30 % 51–100 hehtaaria, kolmannes 101–200 hehtaaria ja loput tätä suurempia. Luvuissa on mukana sekä viljelijöiden omistamat että vuokraamat pellot.

Enemmistö vastaajien tiloista (62 %) oli kasvinviljelytiloja. Maidontuotantotiloja (17 %), naudanlihantuotantotiloja (11 %) ja sikatiloja (5 %) oli jonkun verran. Muut tuotantos suunnat muodostivat vain muutaman prosentin.

3.2 Maanomistajille tärkeitä arvoja ja tavoitteita

3.2.1 Taloudelliset arvot

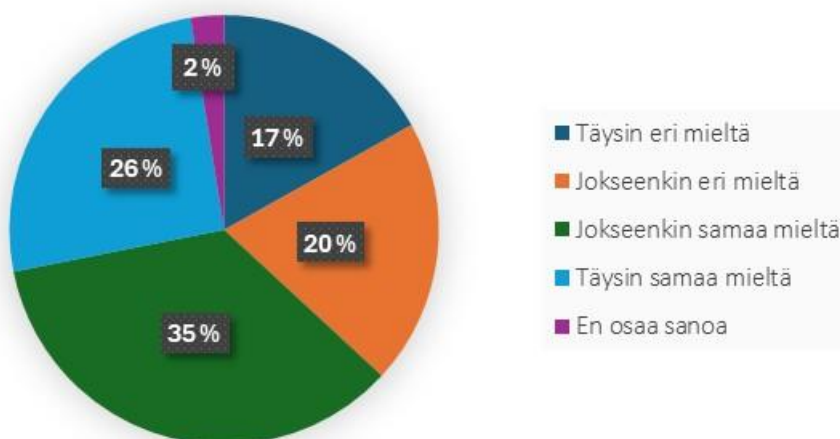
Reilulle puolelle maanomistajista säännölliset vuokratulot olivat jokseenkin tai erittäin tärkeitä (kuva 4). Useimmille maanomistajille pellostaan saatava mahdollisimman hyvä vuokra oli tärkeää, mutta yli kolmasosalle se ei ollut merkittävä tekijä (kuva 5). Puolet vastaajista näki, että heidän pelto-omaisuutensa voivat toimia turvana poikkeustilanteissa. Muut asiat, kuten maatalousmaan toimiminen sijoituskohteena tai odotukset siitä, että tonttien arvonnousu hyödyttäisi heitä, eivät olleet kovin tärkeitä suurelle osalle vastaajista.

Pellon omistamisen tavoitteet

Kuva 4. Maanomistajien pellonomistukseen liittyvistä taloudellisista tavoitteista tärkeimmäksi nousivat pelloista saatava säännöllinen tulo sekä pelto-omaisuuden tarjoama turva poikkeustilanteiden varalta.

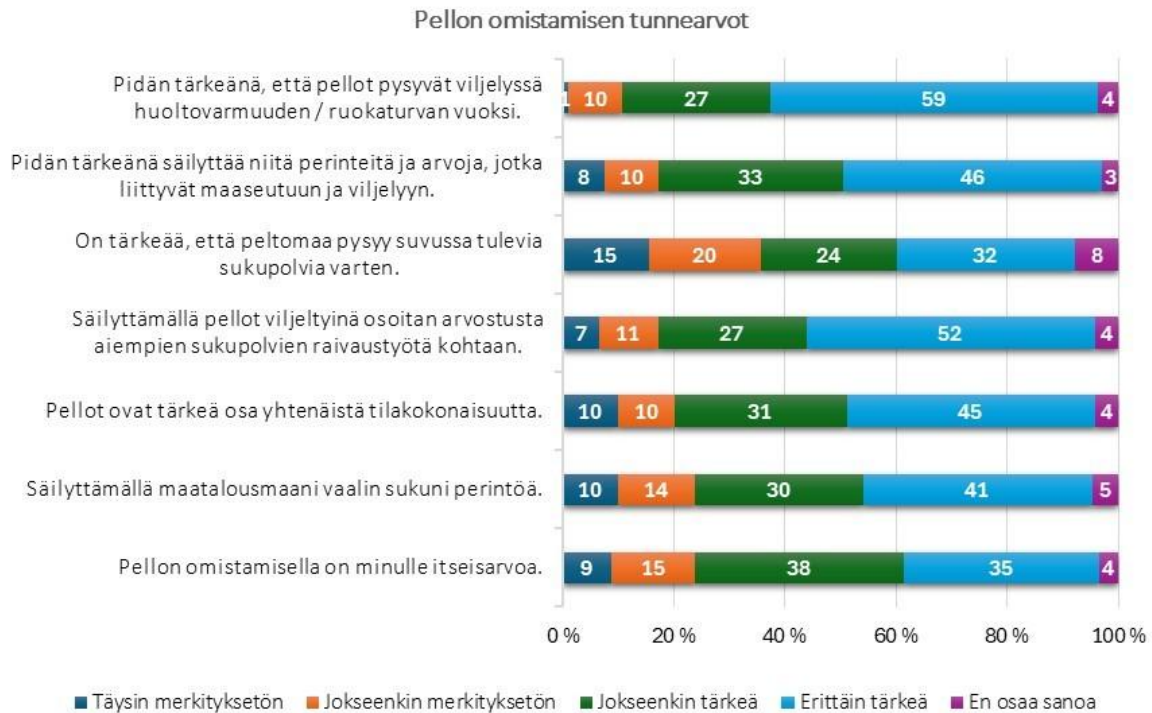
Minulle on tärkeää, että saan pelloistani mahdollisimman hyvän vuokran

Kuva 5: Useimmille maanomistajille pelloista saatava mahdollisimman hyvä vuokra on tärkeää, mutta yli kolmasosalle se ei ole merkittävä tekijä.

3.2.2 Ylisukupolvisuus ja huoltovarmuus

Peltojen pitäminen viljelyssä huoltovarmuuden ja ruokaturvan takia oli kyselyyn vastanneille erittäin tärkeää (Kuva 6). Maanomistajille keskeistä oli myös suvun maatilän peltojen säilyttäminen viljelyssä ja suvun perinnön vaaliminen säilyttämällä maatalousmaata. Moni mainitsi myös tärkeäksi ylläpitää maaseutuun ja viljelyyn liittyviä arvoja ja perinteitä.

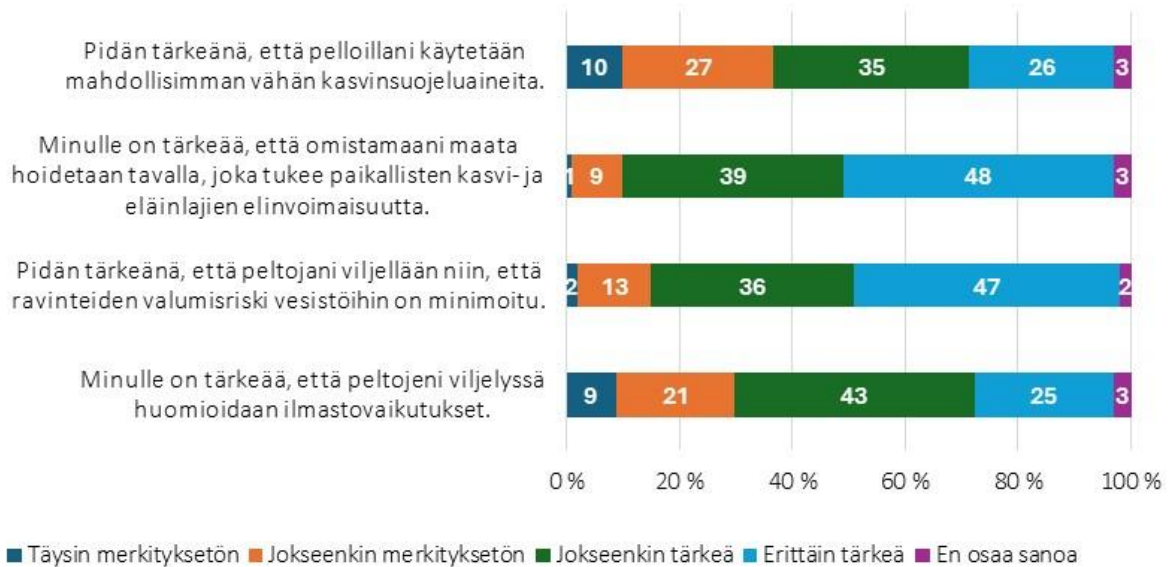

Kuva 6. Monet huoltovarmuuteen ja ylisukupolvisuuteen sekä perinteiden vaalimiseen liittyvät arvot korostuivat voimakkaasti maanomistajien vastauksissa.

3.2.3 Ympäristöasiat

Kyselyssä näkyy voimakas painotus ympäristöasioiden merkityksessä maanomistajille (kuva 7). Peltojen ravinnevalumien ehkäiseminen on enemmistölle vuokranantajista erittäin (47 %) tai jokseenkin tärkeää (36 %). Luonnon monimuotoisuuden merkitystä valottanut kysymys, osoitti että vuokranantajista suurelle enemmistölle paikallisten kasvi- ja eläinlajien elinvoimaisuus on tärkeää.

Peltoviljelyyn liittyvät ympäristöarvot

Kuva 7. Maanomistajille oli tärkeää, että ympäristö otetaan huomioon heidän peltojensa viljelyssä.

3.3 Viljelijöiden näkemykset maanomistajista

Viljelijöiden avoimissa vastauksissa muodostui kaksijakoinen kuva maanomistajista. Osa maanomistajista nähtiin kiinnostuneina pellon hyvästä hoidosta ja kasvukunnon ylläpidosta, kun taas osan koettiin painottavan ensisijaisesti taloudellisia tekijöitä. Useissa vastauksissa todettiin, että kaikilla maanomistajilla ei ole ajantasasta käsitystä nykyaikaisesta maataloudesta tai sen kannattavuudesta, mikä saattaa johtaa epärealistisiin odotuksiin esimerkiksi vuokratasosta tai hoitotoimenpiteiden laajuudesta.

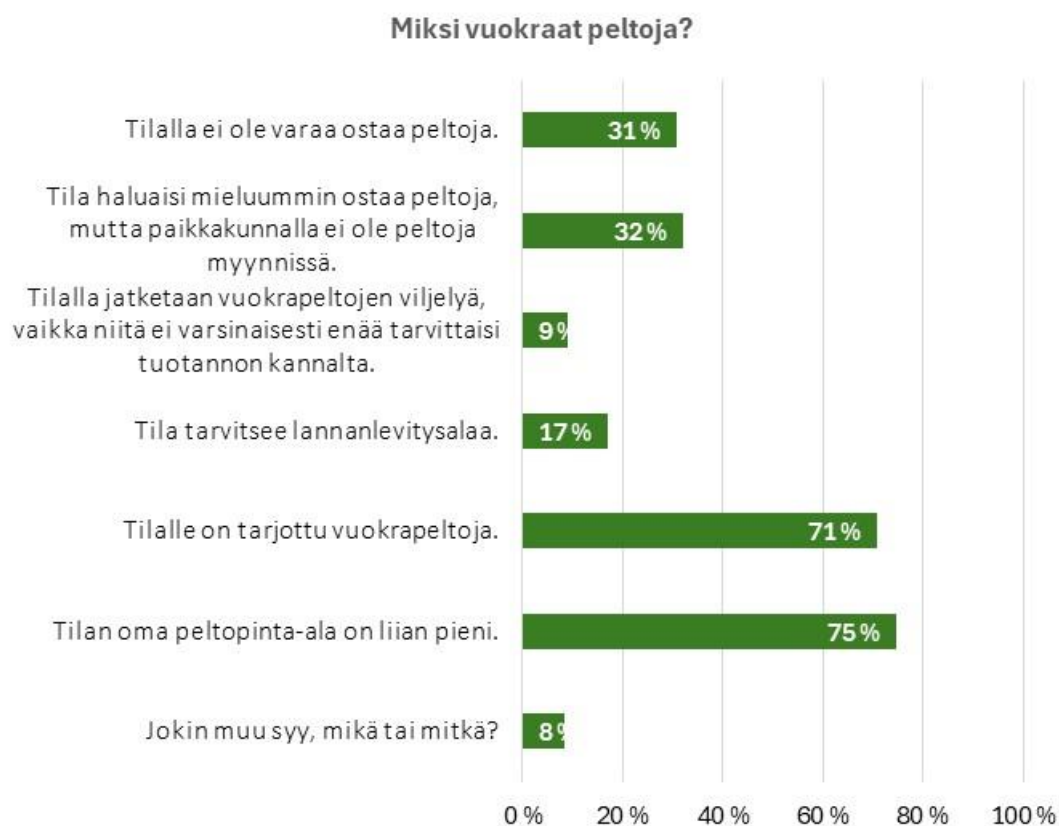
Joissakin vastauksissa kuntia kuvattiin erityisen haastaviksi vuokranantajiksi, koska niiden toiminnassa ei viljelijöiden näkemyksen mukaan painoteta pellon kasvukunnon hoitoa. Sen sijaan kunnat järjestävät määrääjain tarjouskilpailuja, joissa vuokrataso ratkaisee. Kokonaisuutena viljelijöiden vastauksissa taloudelliset näkökulmat maanomistajien ajureina korostuivat selvästi enemmän kuin maanomistajien omista vastauksista.

3.4. Muita kyselystä esiin nousseita huomioita

3.4.1 Vuokrasopimukset ja peltojen käyttö

Vastausten perusteella kirjalliset vuokrasopimukset ovat selvästi yleisin käytäntö, mutta myös suullisia sopimuksia käytetään edelleen merkittävässä määrin, sillä viljelijöistä 32 % oli vähintään yksi suullinen vuokrasopimus. Sopimusten kestossa korostuvat erityisesti viiden vuoden sopimukset. Jonkin verran on myös kymmenvuotisia sekä toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia, kun taas alle viiden vuoden sopimukset ovat harvinaisia. Viljelijät toivoivat kuitenkin selvästi pidempiä sopimuskausia: peräti 90 % vastaajista katsoi, että sopiva vuokra-aika olisi vähintään kymmenen vuotta.

Suurimmalla osalla viljelijävastaajista oli vuokralla kymmeniä hehtaareja peltoa, joillakin jopa satoja. Vuokranantajien määrä vaihteli yhdestä 35:een. Yli 70 % ilmoitti vuokraavansa peltoja siksi, että oma peltoala on liian pieni. Yhtä moni kertoi vuokraavansa, koska peltoa on tarjottu heille (kuva 8). Kolmasosa olisi halunnut ostaa peltoa, mutta sitä ei ollut saatavilla paikkakunnalla, ja noin 30 % ilmoitti, ettei heillä ole taloudellista mahdollisuutta pellon ostoon. Yli puolet (57 %) viljelijöistä haluaisi vuokrata lisää peltoa, mikäli sopivia kohteita tulisi tarjolle.

Kuva 8. Tärkein syy pellonvuokraukselle on liian pieni pinta-ala, mutta yleistä on ottaa peltoja viljelyyn myös siksi, että niitä tarjotaan.

Vuokrapeltojen hankinnassa suurimmat haasteet liittyivät vuokrahintaan ja saatavuuteen (kuva 9). Noin 60 % viljelijöistä piti korkeaa vuokrahintaa ongelmana, vajaa puolet koki sopivalla etäisyydellä sijaitsevien vuokrapeltojen saatavuuden liian vähäiseksi, ja vajaa 40 % piti ongelmana peltojen heikkoa sadontuottokykyä. Avoimissa vastauksissa korostui, että rikkakasviongelmat (erityisesti hukkakaura) vaikuttavat viljelijöiden halukkuuteen vuokrata peltoja.

Kuva 9. Viljelijät kokivat peltojen vuokrauksessa suurimmaksi haasteeksi korkean vuokratason ja saatavuuden. Myös vuokrapeltojen heikko sadontuottokyky ja kilpailu pelloista olivat monien kokemia haasteita.

Reilulla viidenneksellä viljelijöistä oli kokemusta ns. hoitopelloista. Tällöin maanomistaja hakee pelloille maataloustuet, mutta viljelijä hoitaa viljelyn. Näissä tilanteissa ei tehdä vuokrasopimuksia, eikä maanvuokralaki koske niitä.

3.4.2 Pellon hoitaminen ja vastuu

Sekä maanomistajat että viljelijät arvostivat pellon sadontuottokyvyn säilyttämistä ja parantamista (kuva 10). Yli 90 % sekä maanomistajista että viljelijöistä piti sitä tärkeänä. Myös aktiivisten hoitotoimenpiteiden tarve sai laajan kannatuksen: yli 90 % molemmista ryhmistä oli sitä mieltä, että niitä tarvitaan sadontuottokyvyn turvaamiseksi.

Kuva 10. Suurin osa maanomistajavastaajista piti pellon sadontuottokyvyn ylläpitämistä tärkeänä. Valtaosa oli sitä mieltä, että pelloilla on tehtävä aktiivisesti hoitotoimenpiteitä, jotta niiden sadontuottokyky säilyy tai paranee.

Molemmat osapuolet näkivät, että viljelijällä on maanomistajaa suurempi vastuu pellon hoidosta. Noin 90 % maanomistajista katsoi, että vuokralainen kantaa päävastuun pellon sadontuottokyvyn ylläpidosta. 43 % oli sitä mieltä, että maanomistajallakin tulisi olla jonkinlainen vastuu. Lisäksi 96 % viljelijöistä ja 82 % maanomistajista katsoi, että vuokraehtojen tulisi olla viljelijälle riittävän edulliset, jotta pellon hoitotoimenpiteiden tekeminen olisi kannattavaa.

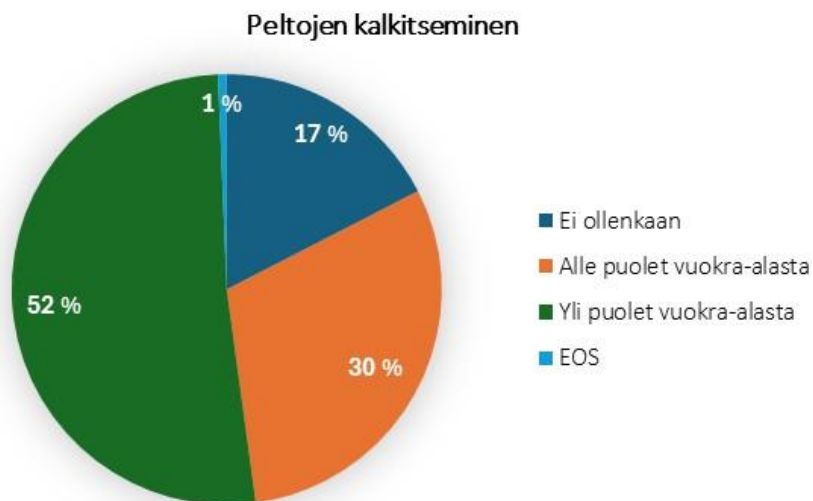
3.4.3 Hoitotoimenpiteet ja niiden toteutus

Vaikka sadontuottokyvyn ylläpito koettiin tärkeäksi, käytännön hoitotoimenpiteitä pelloilla oli tehty rajallisesti. Viljelijät ja maanomistajat arvioivat tehtyjä toimia eri tavoin. Se voi johtua siitä, että viljelijät vastaavat käytännön toteutuksesta ja maanomistajat eivät aina ole tietoisia tehdyistä toimista.

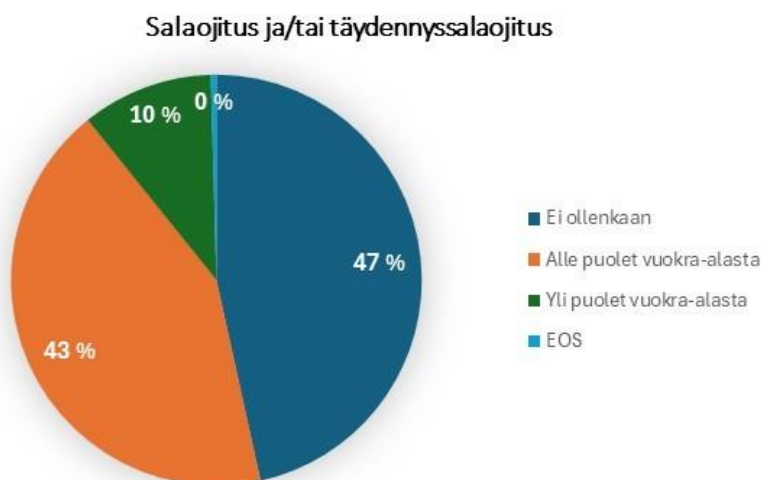
Vajaa puolet viljelijöistä ilmoitti, että vuokra-alasta oli kalkittu viimeisen kymmenen vuoden aikana alle puolet tai ei lainkaan (kuva 11). Kalkitusta suositellaan kuitenkin tehtäväksi noin viiden vuoden välein maan pH-tason ylläpitämiseksi.

Vajaa puolet viljelijöistä ilmoitti, ettei vuokrapelloilla ollut tehty salaojitusta tai täydennyssalaojitusta lainkaan viimeisen kymmenen vuoden aikana. Reilu 40 % raportoi niitä tehdyn vain alle puolella vuokra-alasta (kuva 12). Tulosten tulkinnassa on kuitenkin syytä varovaisuuteen, sillä on mahdollista, ettei kyseisillä pelloilla ole ollut toimenpiteille tarvetta.

Useimmiten viljelijät kustansivat hoitotoimenpiteet itse. Maanomistaja kustansivat harvoin toimenpiteet kokonaisuudessaan, mutta osassa tapauksista kustannuksia oli jaettu.

Kuva 11. Vajaa puolet viljelijöistä kertoi, että vuokra-alasta oli kalkittu viimeisen kymmenen vuoden aikana alle puolet tai ei lainkaan.

Kuva 12. Viljelijöistä 10 prosenttia oli salaojittanut tai täydennyssalaojittanut enemmän kuin puolet vuokra-alasta viimeisen 10 vuoden aikana.

3.4.4 Yhteistyön parantamisen mahdollisuudet

Maanomistajilta kysyttiin, millä tavoin he olisivat valmiita edistämään peltonsa sadontuottokyvyn parantamista yhdessä vuokraviljelijän kanssa. Yli puolet olivat valmiita pidentämään vuokra-aikaa tai takaamaan vuokraviljelijälle etuoikeuden jatkaa vuokrausta nykyisen sopimuksen päättyessä (kuva 13). Noin 40 % oli valmiita osallistumaan kustannuksiin ja kolmasosa laskemaan vuokraa. Vastaukset olivat linjassa viljelijöiden toiveiden kanssa: harva odotti maanomistajan maksavan hoitotoimenpiteet kokonaan, mutta pitkä vuokra-aika ja kustannusten huomioiminen vuokrassa nähtiin tärkeinä (kuva 14).

Kuva 13. Vuokra-ajan pidentäminen oli suomenkieliseen kyselyyn vastanneille maanomistajille mieluisin tapa edistää peltojen sadontuottokyvyn ylläpitoa (ruotsinkielisten maanomistajien vastaukset puuttuvat teknisen vian takia).

Mitkä tekijät voisivat saada sinut panostamaan vuokrapellon sadontuottokyvyn parantamiseen aiempaa enemmän?

Kuva 14. Viljelijöiden keskuudessa tärkeimpiä kannustimia vuokrapellon sadontuottokyvyn parantamiseen olivat pitkä vuokra-aika, hoitotoimenpiteiden huomioiminen vuokrahinnassa sekä etuoikeus vuokrata pelto uudelleen vuokrasopimuksen päättyessä. Myös matala vuokrataso sai kannatusta.

Avoimissa vastauksissa maanomistajien kokemukset yhteistyöstä vuokraviljelijöiden kanssa olivat pääosin myönteisiä. Useiden vastausten perusteella viljelijät olivat hoitaneet vuokrapellot hyvin maanomistajien näkökulmasta. Joissakin tapauksissa hoitotoimenpiteistä on sovittu erikseen ja maanomistaja on osallistunut kustannuksiin, kun taas toisinaan viljelijä oli hoitanut peltoja kuin omiaan.

Vastausten joukossa esiintyi kuitenkin myös kielteisiä kokemuksia. Näissä tilanteissa sovittuja toimenpiteitä, kuten ojituksen parantamista, ei ollut toteutettu, tai pellon hoito oli jäänyt puutteelliseksi, mikä oli johtanut rikkakasvien tai jopa vesakon leviämiseen.

Muutamissa kommentteissa nousi esiin myös hämmennystä kysymyksen asettelusta. Osa maanomistajista koki, ettei heillä ole oikeutta vaikuttaa siihen, miten vuokralainen hoitaa peltoja.

3.4.5 Pelloista luopuminen

Lähes kolmannes maanomistajista (30 %) arvioi, että osasta tai kaikista pelloista luopuminen on ajankohtaista seuraavan kymmenen vuoden aikana. Loput vastasivat joko 'ei' tai 'en tiedä'. Jos luopuminen tulee ajankohtaiseksi, 60 % aikoi siirtää osan tai kaikki pellot perintönä tai lahjoittaa tai myydä ne sukulaisille tai tutuille. Sen sijaan 17 % ilmoitti luopuvansa osasta tai kaikista pelloista myymällä ne vapailla markkinoilla. Pieni osa ilmoitti aikovansa poistaa pellot maatalouskäytöstä. Vastaajista 11 % ei vielä osannut sanoa miten luopuminen tapahtuu. Tulosten perusteella voidaan päätellä, että lähitulevaisuudessa pellot vaihtavat omistajaa pääasiassa sukulaisten ja tuttujen kesken.

3.5 Aineiston vertailu aikaisempaan tutkimukseen

3.5.1. Vertailu Suomalainen pellonomistaja -tutkimukseen

Kyselyyn vastanneet maanomistajat vaikuttavat olevan keskimäärin samanikäisiä kuin *Suomalainen pellonomistaja* -tutkimuksen (Myyrä ym. 2008) vastaajat, mutta omistajat edustavat aiempaa myöhemmin syntyneitä ikäluokkia. Tämä viittaa siihen, että omistajakunnassa on tapahtunut sukupolvenvaihdos. Tulosta voidaan pitää odotettuna.

Tämän selvityksen ja aiemman *Suomalainen pellonomistaja* -tutkimuksen ajuritulosten erot olivat kokonaisuutena yllättävän vähäisiä. Lähes 20 vuoden aikana pellonomistajasukupolvien arvot ja tavoitteet eivät näytä muuttuneen siinä määrin kuin yhteiskunnan yleisestä muutoksesta voisi päätellä. Ennakkohypoteesina oli, että maatalouden rakennemuutos, kaupungistuminen ja maaseutusidosten heikkeneminen näkyisivät selvästi, mutta näin ei tulosten perusteella ole. Kyselyyn vastanneilla maanomistajilla oli edelleen vahvat sidokset peltoihin, maisemaan ja peltoja viljellessiin edeltäviin sukupolviin.

Tulosten tulkinnessa on kuitenkin syytä varovaisuuteen. On todennäköistä, että kysely tavoitti korostuneesti maatalousalan kanavia seuraavia ja aiheeseen jo valmiiksi kiinnittyneitä maanomistajia. Maanomistajia, joiden yhteys maatalouteen on etäisempi, ei todennäköisesti tavoitettu yhtä laajasti.

Uudessa aineistossa ympäristökijät nousivat selvästi keskeisiksi vuokranantajien päätöksiin vaikuttaviksi ajureiksi. Erityisesti ravinnevalumiin ehkäisy vesistöihin sekä paikallisten eläin- ja kasvilajien elinvoimaisuuden turvaaminen korostuivat vastaajille merkityksellisinä teemoina. Vaikuttaa siltä, että nämä näkökulmat ovat painottuneet aiempaa enemmän verrattuna *Suomalainen pellonomistaja* -tutkimukseen.

Vertailua kyseiseen tutkimukseen vaikeuttaa kuitenkin se, ettei vuoden 2008 aineistossa ole mahdollista erotella peltoa vuokraavien omistajien näkemyksiä muusta omistajakunnasta. On silti perusteltua olettaa, että vuokranantajien suhtautuminen ympäristökysymyksiin on tuolloin ollut lähellä koko omistajakunnan keskiarvoa.

Vuonna 2025 luonnon monimuotoisuuden edistäminen oli erittäin tai jokseenkin tärkeää 87 % vastaajista, kun vuonna 2008 vain hieman yli puolet vastaajista piti sitä merkityksellisenä. Vesistöjen suojelun kohdalla vastaavat osuudet olivat 83 % vuonna 2025 ja hieman alle kolme neljäsosaa vuonna 2008. On kuitenkin huomioitava, että kysymyksenasettelut erosivat toisistaan, mikä rajoittaa tulosten suoraa vertailtavuutta eikä mahdollista pitkälle menevien johtopäätösten tekemistä.

Vuoden 2025 kyselyssä nousi esiin myös huoltovarmuuteen liittyvä näkökulma, josta ei kysytty vuoden 2008 kyselyssä. Vuoden 2025 aineistossa 59 % maanomistajista piti peltojen pitämistä viljelykäytössä huoltovarmuuden näkökulmasta erittäin tärkeänä ja 27 % jokseenkin tärkeänä.

3.5.3. Vertailu Suomalainen metsänomistaja -tutkimuksiin 2010 ja 2020

Kyselyn lähtökohtana oli oletus, että peltojaan vuokraavien maanomistajien asenteiden ja tavoitteiden muutokset olisivat samansuuntaisia kuin metsänomistajissa havaitut muutokset. Oletus vaikutti perustellulta, sillä suuri osa pellonomistajista omistaa myös metsää. Metsänomistajakunnassa on viime vuosina nähty omistajarakenteen monimuotoistumista, vapaa-ajanasujien osuuden kasvua sekä siirtymää elämäntapapainotteisista tavoitteista taloudellisiin motiiveihin. Näiden trendien oletettiin näkyvän myös suhtautumisessa peltomaahan. Aineisto ei kuitenkaan tukenut tätä oletusta.

Metsän taloudellisen merkityksen on metsänomistajatutkimuksissa havaittu vahvistuneen. Maanomistajien kohdalla vastaavaa muutosta ei voitu luotettavasti arvioida, sillä aiemmassa tutkimuksessa ei eritellä peltoa vuokraavia ja itse viljeleviä pellonomistajia. Tämän kyselyn perusteella vuokrapellon talouden merkitys omistajille ei näyttäisi korostuvan, ja se näyttäytyy ennen kaikkea lyhyen aikavälin kysymyksenä. Omistajat tavoittelevat hyvää vuokratuottoa, mutta peltoa ei nähdä merkittävänä pääomana tai sijoituskohteena. Metsää sen sijaan tarkastellaan tyypillisesti pitkäaikaisena sijoituksena.

Ekologisten arvojen merkitys sen sijaan vaikuttaa kasvaneen pellonomistajille jopa enemmän kuin metsänomistajille.

3.6 Tulosten luotettavuus

Tulosten luotettavuutta arvioitaessa on huomioitava kyselymenetelmästä johtuvat rajoitteet. Kysely toteutettiin ainoastaan sähköisessä muodossa, mikä saattoi rajata osan potentiaalisista vastaajista aineiston ulkopuolelle. Kyselyä jaettiin useissa kanavissa, mutta edustavan otoksen vaatimaa tavoitettavuutta ei pystytty varmistamaan. Valitut viestintäkanavat ovat voineet vaikuttaa siihen, millainen vastaajajoukko kyselyyn muodostui.

Erityisesti maanomistajien vastaajamäärä jäi verrattain pieneksi. Maanomistajilta saatiin yhteensä 168 vastausta, mikä on vähäinen otos suhteessa maanomistajien kokonaismäärään Suomessa. Tästä syystä tulosten yleistämisessä koko maanomistajakuntaa koskeviksi on oltava varovainen. Rajallinen vastaajamäärä oli kuitenkin otettu huomioon jo selvitystä valmistellessa, minkä vuoksi kysely suunnattiin myös viljelijöille, joilta kerättiin täydentävää tietoa heidän vuokranantajistaan. Useiden satojen viljelijävastausten ansiosta aineiston kattavuus vahvistui. Tulosten tulkintaa pyrittiin edelleen vahvistamaan peilaamalla havaintoja laajoihin ja vertaisarvioituihin pellon- ja metsänomistajatutkimuksiin sekä hyödyntämällä aiempaa tutkimustietoa vertailukohtana.

Kyselyn tuloksista on lisäksi käyty keskusteluja asiantuntijoiden kanssa, ja tuloksia on arvioitu suhteessa maanomistajien, viljelijöiden sekä heidän kanssaan työskentelevien sidosryhmien käytännön kokemuksiin pellonvuokraukseen liittyvistä kysymyksistä. Tässä yhteydessä on pohdittu myös sitä, missä määrin kyselyvastaukset heijastavat arvoja ja asenteita verrattuna todelliseen toimintaan vuokraustilanteissa. Vastaava ilmiö tunnetaan esimerkiksi kuluttajatutkimuksissa, joissa vastuullisuuspuhe ei aina toteudu ostopäätöksissä. On mahdollista, että maanomistaja kyselyssä ilmaisee pitävänsä vuokratuloa vastuullisuuskysymyksiä vähemmän tärkeänä, mutta todellisessa vuokraustilanteessa taloudelliset tekijät korostuvat.

Lisäksi on syytä huomioida vapaaehtoisuuteen perustuvaan kyselyyn liittyvä itsevalikoitumisharha. On mahdollista, että kyselyyn ovat vastanneet herkemmin ne maanomistajat, jotka kokevat aiheen itselleen merkitykselliseksi tai jotka haluavat tuoda esiin ympäristöön, vastuullisuuteen ja pitkäjänteiseen omistajuuteen liittyviä näkökulmia. Vastaavasti osa maanomistajista, joiden suhtautuminen perustuu ensisijaisesti lyhyen aikavälin taloudellisiin tavoitteisiin, on saattanut jäädä aineistossa aliedustetuksi.

Tulosten tulkintaan vaikuttaa myös kyselyn ajankohta. Se toteutettiin sen jälkeen, kun pellonvuokratulojen verotuksen muutos tuli voimaan vuonna 2025, mutta ennen kuin muutoksen taloudelliset vaikutukset ehtivät näkyä maanomistajien verotuksessa. Vuokratulojen verotuksen siirtyminen ansiotuloverotuksesta pääomatuloverotuksen piiriin saattaa jatkossa ohjata osan maanomistajista tarkistamaan vuokraustavoitteitaan ja -päätöksiään. Veromuutoksen käytännön vaikutukset eivät siten vielä näy tämän kyselyn tuloksissa.

Näistä rajoitteista huolimatta selvitys tuottaa suuntaa antavaa tietoa pellonvuokraukseen liittyvistä ajureista ja niiden mahdollisista muutoksista. Tulokset tarjoavat perustellun lähtökohdan jatkotarkastelulle sekä viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseksi maanomistajien ja viljelijöiden välillä.

4. KESKEISIMMÄT PELLONOMISTAJIEN PÄÄTÖKSENTEON AJURIT

Selvityksen perusteella peltojaan vuokraavien maanomistajien päätöksentekoon vaikuttavia keskeisimpiä ajureita ovat taloudelliset, tunne- ja perinneperäiset, ympäristölliset ja huoltovarmuuteen liittyvät tavoitteet.

Useat keskeisistä ajureista ovat luonteeltaan tunnepitoisia. Ihmisten päätöksiä pyritään kuitenkin tyypillisesti kuvaamaan harkittuina ja objektiivisesti perusteltuina valintoina. Selvityksen pohjalta tehtävissä suosituksissa on tärkeää tunnistaa tunneperäiset motiivit ja sanoittaa ne rationaalisiksi, vaikuttaviksi argumenteiksi maanomistajaviestinnässä.

4.1.1 Talouteen liittyvät ajurit

Säännölliset vuokratulot ovat monille maanomistajille tärkeitä, ja useimmat tavoittelevat mahdollisimman hyvää vuokratasoa. Vastaajien valmius solmia pitkäaikaisia vuokrasopimuksia sekä osallistua pellonparannustoimenpiteiden kustannuksiin viittaa kuitenkin siihen, ettei taloudellisen hyödyn maksimointi ole heille välttämättä ensisijainen tavoite.

4.1.1 Perinteisiin ja tunteisiin nojaavat ajurit

Peltojaan vuokraaville näyttää olevan tärkeää, että heidän omistamillaan pelloilla ylläpidetään perinteitä ja arvoja, jotka liittyvät maaseutuun ja viljelyyn, ja että pellot säilyttävät itselle tuttua ja tärkeää maaseutumaisemaa. Valtaosalle vastaajista oli tärkeää, että aiempien sukupolvien raivaustyötä kunnioitetaan pitämällä pellot viljelyssä. Kyselyyn vastanneille maanomistajille vuokratut pellot ovat yhä merkityksellistä maisemaa, joka liittyy kotiin, vapaa-ajan asunnon käyttöön tai vapaa-ajan viettämiseen.

Kiinnostavaa olisi jatkossa selvittää, liittyykö nostalgiseen säilyttämisen haluun ensisijaisesti pyrkimys säilyttää maatalousmaisema sellaisena kuin se oli vastaajan nuoruudessa tai omien viljelyvuosien aikana, vai ulottuuko säilyttämisen ajatus myös maiseman hallittuun muuttamiseen esimerkiksi monimuotoisuutta lisäävien viljelykäytäntöjen myötä.

4.1.2 Ympäristön hyvinvointiin liittyvät ajurit

Selvityksen perusteella maanomistajat ovat varsin kiinnostuneita siitä, millaisia vaikutuksia pelloilla on lähiympäristön tilaan, erityisesti eläimistöön, kasvillisuuteen ja vesistöihin. Kysely ei kuitenkaan anna tietoa siitä, missä määrin aktiivisesta viljelystä luopuneet maanomistajat tuntevat nykyiset keinot, joilla ympäristöarvojen edistäminen voidaan yhdistää viljelyn kannattavuuden vahvistamiseen.

4.1.3 Huoltovarmuuteen liittyvät ajurit

Huoltovarmuuden merkitys nousi kyselyssä selvästi esiin. Kyselyn ajankohdan (kevät 2025) yhteiskunnallinen keskusteluilmapiiri, jossa korostuvat kiristynyt geopoliittinen tilanne ja siihen liittyvä huoli ruokaturvasta, on todennäköisesti vaikuttanut vastaajien näkemyksiin.

Huoltovarmuuden painoarvon kasvu on noussut esiin myös Luonnonvarakeskuksen vuonna 2025 toteuttamassa kyselyssä, jossa sekä viljelijät että kansalaiset korostivat yhteiskunnan tarvetta varautua ruokaturvaa uhkaaviin riskeihin (Maaseudun Tulevaisuus 2025).

Huoltovarmuuden näkökulmasta keskeistä on peltojen kyky sietää sään ääri-ilmiöitä muuttuvassa ilmastossa. Kriisitilanteissa olennaista on lisäksi mahdollisuus viljellä pelloja vähäisemmällä työvoimalla ja pienemmillä tuontipanoksilla. Molemmissa tapauksissa keskeinen edellytys on peltojen hyvä kasvukunto, joka parantaa viljelyn varmuutta ja joustavuutta poikkeusolosuhteissa.

Huoltovarmuuden korostumiseen voi liittyä myös historiallisia ja tunnepohjaisia ulottuvuuksia. Näitä ei kyselyssä kartoitettu suoraan, mutta vastausten perusteella voidaan tehdä joitakin johtopäätöksiä. Monet suomalaiset maatilat ovat syntyneet sodan jälkeisenä aikana, kun luovutetuilta alueilta siirtyneille perheille lohkottiin uusia tiloja. Kyselyn perusteella aiempien sukupolvien työtä arvostettiin yleisesti ja huoltovarmuutta pidettiin tärkeänä. Tämä voi viitata siihen, että huoltovarmuus kytkeytyy myös muistoihin sodanjälkeisestä maaseudusta ja sen roolista suomalaisen hyvinvointivaltion rakentamisessa. Monessa tapauksessa vuokranantaja vuokraa yhä pelloja, joiden varaan hänen vanhempansa tai isovanhempansa rakensivat elämänsä edellytykset. Tämän voidaan olettaa tekevän huoltovarmuudesta erityisen tunnepitoisen ja merkityksellisen kysymyksen.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

5.1 Keskeiset johtopäätökset ja viestinnän painopisteet

Aineistosta nousi esiin useita havaintoja, joilla on merkitystä sen kannalta, miten peltojaan vuokraaville maanomistajille kannattaa viestiä tulevaisuudessa. Viestinnässä kannattaa painottaa peltojaan vuokraavien maanomistajien päätöksentekoon vaikuttavia keskeisimpiä ajureita, eli taloudelliset, tunne- ja perinneperäiset, ympäristölliset ja huoltovarmuuteen liittyvät tavoitteet.

Havainto saa tukea myös aiemmasta tutkimuksesta. Keski-Pohjanmaalla vuonna 2021 toteutetussa selvityksessä (Rikkonen, P. ym. 2022), jossa tarkasteltiin viljelystä luopuneiden, peltoa vuokraavien maanomistajien arvopohjaa, korostuivat omistamisen itseisarvoon ja perhehistoriaan liittyvät tekijät. Tutkimuksen mukaan noin kaksi kolmasosaa vastaajista olisi säilyttänyt peltojen omistuksen, vaikka ne eivät olisi tuottavia. Lähes puolelle pellon omistaminen oli taloudellista tuottoa merkityksellisempää. Nämä seikat tukevat tämän selvityksen tulosta, jonka mukaan taloudellinen tuotto ei ole läheskään kaikille maanomistajille ensisijainen ajuri.

Kyselyn ulkopuolella käydyissä keskusteluissa ja työpajoissa viljelijät ovat tunnistaneeet keskeisiksi haasteiksi korkean vuokratason, lyhyet vuokrasopimukset ja maanomistajien koetun etäisyyden viljelyn arjesta sekä vähäisen kiinnostuksen maan kasvukunnon parantamiseen. Kyselyaineiston perusteella nämä käsitykset eivät kuitenkaan ole yksiselitteisiä. Merkittävä osa vastaajista on osallistunut itse maanviljelyyn jossain vaiheessa uraansa, ja sekä maanomistajat että viljelijät pitivät kasvukunnon parantamista yleisesti tärkeänä. Viljelijöiden esiin nostamat kokemukset ovat kuitenkin tunnistettavia ja viittaavat selvästi jatkotarkastelun tarpeeseen.

Selvityksessä korostui myös hyvän ja luottamuksellisen suhteen merkitys maanomistajan ja viljelijän välillä. Joissakin tapauksissa yhteistyö ulottui vuokrasuhdetta laajemmalle esimerkiksi peltoteiden kunnossapitoon tai talvikunnossapitoon liittyviin käytäntöihin. Tällaisella yhteistyöllä voi olla vaikutusta siihen, kenelle maanomistaja vuokraa peltonsa sekä millä ehdoilla, mukaan lukien vuokratason muodostuminen.

5.2 Maanomistajien motiivien moninaisuus ja käytännön toiminnan haasteet

Selvityksen perusteella pellonomistajien motivaatioissa korostuu selvästi laajempi arvopohja kuin pelkkä taloudellinen hyöty. Pellot nähdään omaisuutena, jonka tulevaisuuteen liittyy taloudellisia, ekologisia ja tunneperäisiä ulottuvuuksia. Tämä osoittaa, että viestintä, joka huomioi talouden rinnalla muut motiivit, voi olla tehokasta.

Selvityksen ja sen yhteydessä käytyjen keskustelujen perusteella maanomistajien arvot ovat pääosin selkeitä, mutta käytännön toiminta ei aina tue niiden mukaista muutosta. Useissa tapauksissa maanomistajan tekemät valinnat voivat johtaa lopputuloksiin, jotka ovat ristiriidassa hänen omien tavoitteidensa kanssa. Vuokrasopimukset ovat usein lyhyitä eikä pelloille ole laadittu kasvukunnon parantamiseen tähtääviä suunnitelmia, vaikka se koetaan merkitykselliseksi tavoitteeksi.

Ristiriidan taustalla voi olla tiedon puute siitä, millä konkreettisilla toimilla peltomaan tilaa voidaan parantaa tai mikä on maanomistajan vastuu pitkäjänteisistä hoitotoimenpiteistä. Tarvitaan selkeää ja käytännöllistä tietoa sekä malleja siitä, miten omistaja voi osallistua kustannuksiin ja varmistaa tavoitteidensa toteutumisen.

Vaikuttava viestintä edellyttää tunnetason motiivien tunnistamista, mutta toiminnan muuttuminen vaatii myös selkeitä perusteluja ja konkreettisia toimintamalleja. Maanomistajille on tarjottava käytännön keinoja ja perusteluja, joiden avulla he voivat tehdä ja perustella päätöksiään johdonmukaisesti.

5.3 Suosituksia viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen

Yksityisille pellonomistajille suunnatussa viestinnässä on tärkeää korostaa maaseudun ja erityisesti oman tilan ympäristön säilyttämistä sekä edellisten sukupolvien työn arvostusta. Viestinnässä tulisi löytää tapa kunnioittaa aiempia sukupolvia ohjanneita pyrkimyksiä ja samalla tuoda esiin mahdollisuudet hyödyntää uusimpaan tutkittuun tietoon perustuvia, monihyötyisiä maan kasvukuntoa parantavia menetelmiä.

Peltojaan vuokraavia maanomistajia voi motivoida tieto siitä, että heidän pelloillaan toteutettavilla toimilla voidaan samanaikaisesti turvata viljelyn kannattavuus, vahvistaa huoltovarmuutta ja edistää lähiympäristön luonnon tilaa. Näiden tavoitteiden tueksi on kuitenkin tarpeen esittää myös rationaalisia perusteluja, joissa peltomaan arvon säilyminen ja vahvistuminen nähdään osana vastuuta tulevia sukupolvia kohtaan.

5.4 Jatkotutkimuksen ja seurannan tarpeet

Erityisesti maanomistajien otos jäi kyselyssä pieneksi, ja vastaajat edustavat hyvin pientä joukkoa niistä maanomistajista, jotka vuokraavat peltojaan. Vuokrapeltojen merkitys Suomen peltojen kasvukunnolle ja sen myötä ruokaturvalle, huoltovarmuudelle, kannattavuudelle ja ympäristölle on erittäin suuri ja todennäköisesti kasvava. Siksi pellonomistuksessa tapahtuvista muutoksista ja maanomistajien arvoista sekä osaamisesta peltoihin liittyvissä kysymyksissä kaivattaisiin kipeästi lisää tietoa. Erityisen arvokasta olisi tavoittaa niitä peltojen omistajia, jotka eivät ole koskaan itse viljelleet peltojaan, sillä heidän merkityksensä väistämättä kasvaa.

LÄHTEET

- Berninger, K. ym. 2025. Maan kasvukunto – avain varmempiin satoihin ja kestävään viljelyyn BSAG 2025. <https://www.bsag.fi/materiaalit/maan-kasvukunto-avain-varmempiin-satoihin-ja-kestavaan-viljelyyn>
- Hänninen, H. ym. 2011. Suomalainen metsänomistaja 2010. Metlan työraportteja 208. Metsäntutkimuslaitos. 94 s. <https://jukuri.luke.fi/items/e28b0b68-5966-469c-948e-1a172c20a8a3>
- Karppinen, H., Hänninen, H. & Horne, P. 2020. Suomalainen metsänomistaja 2020. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 30/2020. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 73 s. <https://jukuri.luke.fi/items/ef688bbe-8ed3-46a4-b918-2d650a628f96>
- Luonnonvarakeskus. Uutinen 4.10.2024. Vuonna 2023 peltomaa oli kalleinta Etelä-Suomessa. <https://www.luke.fi/fi/uutiset/vuonna-2023-peltomaa-oli-kalleinta-etelasuomessa>
- Maaseudun Tulevaisuus. Uutinen. 26.11.2025 Tutkimus: Kansalaiset haluavat tukea maataloutta verovaroin – viljelijöille vaaditaan suurempaa osaa ruuan hinnasta.
- Myyrä, S. 2009. Land leasing, land degradation and agricultural productivity in Finland. Väitöskirja. <https://helda.helsinki.fi/items/fa1d51c3-e454-4551-b43d-4f7fb6cc29a6>
- Myyrä, S. ym. 2008. Suomalainen pellonomistaja. Maa- ja elintarviketalous 115. <https://jukuri.luke.fi/items/e5838d00-c1e0-4d82-8d67-16379080b8c1>
- Ovaska, S. ym. 2021. Perusparannukset ja ravinnetase suomalaisessa peltoviljelyssä. Salaojituksen tutkimusyhdistys ry:n tiedote 36. <https://www.salaojayhdistys.fi/wp-content/uploads/2023/04/36-2021.pdf>
- Rikkonen, P., Lahnamäki-Kivelä, S., Leppänen, J. & Hänninen, H. 2022. Pellonomistajat ja maatalouden tilusrakenteen kehittäminen 2020-luvulla. Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 35/2022. Luonnonvarakeskus. Helsinki. 81 s.

LIITTEET

1. Baltic Sea Action Group BSAG 2025. Kyselyn saate.
2. Baltic Sea Action Group BSAG 2025. Kyselylomake: Vuokrapellot kuntoon.

Liite 1. Kyselyn saate

Kysely: Vuokrapellot kuntoon

Tervetuloa vastaamaan kyselyyn, joka on suunnattu viljelijöille ja pellonomistajille Manner-Suomessa! Vastaamalla kyselyyn voit vaikuttaa vuokrapeltojen maan kasvukuntoon tulevaisuudessa.

Haluamme syventää ymmärrystämme peltojen vuokrasopimusten osapuolien tarpeista. Kyselyn kohderyhmät ovat sekä peltoja vuokraavat viljelijät, että pellonomistajat, jotka eivät itse viljele maitaan.

Kaikkien kyselyyn vastanneiden ja yhteystietonsa viimeistään **13.4.2025** jättäneiden kesken arvomme lahjakortin Puuilon (arvo 150 euroa).

Kysely vie noin 10–15 minuuttia, ja vastaat täysin anonymisti. Suosittelemme tekemään kyselyn tietokoneella tai padilla, sillä vaikka kysely toimii mobiililaitteilla, sen luettavuus on parempi isommalta ruudulta.

Arvontaan osallistuvien ja/tai lisätietoa haluavien yhteystiedot kerätään erilliselle lomakkeelle. Huom! Saat linkin lomakkeeseen kyselyn lähettämisen jälkeen. Voittajaan otetaan yhteyttä sähköpostitse.

Kun peltojen kasvukuntoon panostetaan, viljelijät voivat saada parempia satoja, pellonomistajat hyötyvät maan arvon noususta, ja yhteiskunta vahvistaa ruokaturvaansa.

Kyselyn tuloksia voidaan hyödyntää Vuokrapellot kuntoon -hankkeen viestinnässä.

Hanke toteutetaan aikavälillä 1.10.2024–30.4.2027. Toteuttajina ovat Baltic Sea Action Group, Maanomistajain Liitto, SLC ja MTK. Hanketta rahoittaa Euroopan maaseuturahasto 2023–2027.

Kiitos osallistumisestasi. Vastauksesi on arvokas!

Lisätietoja:

Anne Antman, projektipäällikkö, anne.antman@bsag.fi, puh. 040 650 3690.

Lisätietoja hankkeesta: www.bsag.fi/ajankohtaista/maan-kasvukunto-nousuun-vuokrapelloilla

Liite 2. Kyselylomake

Valitse sopivin vaihtoehto:

1. Viljelen peltoja Manner-Suomessa. Siirryt suoraan viljelijöille suunnattuun kyselyosioon.
2. Omistan tai hallinnoin peltoja Manner-Suomessa, mutta en tee viljelytoimenpiteitä itse tai viljelen hyvin vähissä määrin. Siirryt suoraan maanomistajille suunnattuun kyselyosioon. Katso alla.

Valitse vaihtoehto 2, jos:

- vuokraat peltojasi viljelijälle, tai jos sinulla on jokin muu sopimus, jonka perusteella viljelijä tai urakoitsija huolehtii kaikista viljelytoimenpiteistä
- viljelet vain pienen osan pelloistasi, esimerkiksi kotitarpeeseen
- peltojasi on vuokrattu jollekin muulle kuin viljelijälle, esimerkiksi aurinkovoimalan käyttöön
- työtehtäviisi kuuluu huolehtia kunnan tai seurakunnan tai muun organisaation omistamien peltöjen vuokraamisesta viljelijöille.

Taustatiedot, kaikki vastaajat

Ikä

- 18–24
- 25–34
- 35–44
- 45–54
- 55–64
- 65–74
- 75–

Sukupuoli

- Mies
- Nainen
- Muu, tai en halua vastata

Ammatti

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Maatalousyrittäjä
- Metsätalousyrittäjä
- Muu itsenäinen yrittäjä
- Palkansaaja
- Eläkeläinen

- Opiskelija
- Muu, mikä? _____

Mitä tiedonvälityskanavia käytät?

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Valtakunnalliset lehdet
- Maakuntalehdet
- Paikallislehdet
- Maaseudun Tulevaisuus
- Landsbygdens Folk
- Muut maatalousalan lehdet
- Metsätalousalan lehdet
- Iltapäivälehdet
- Aikakauslehdet
- Paikallisradio
- Muut radiokanavat
- Tv
- Verkkosivustot
- Uutiskirjeet
- Sosiaalinen media, mikä tai mitkä? _____
- Joku muu, mikä? _____

Missä maakunnassa tilasi sijaitsee?

Jos tilasi sijaitsee useammassa maakunnan alueella, valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Etelä-Karjala
- Etelä-Pohjanmaa
- Etelä-Savo
- Kainuu
- Kanta-Häme
- Keski-Pohjanmaa
- Keski-Suomi
- Kymenlaakso
- Lappi
- Pirkanmaa
- Pohjanmaa
- Pohjois-Karjala
- Pohjois-Pohjanmaa
- Pohjois-Savo
- Päijät-Häme
- Satakunta
- Uusimaa

- Varsinais-Suomi

Kuka päättää tilaasi/peltojasi koskevista asioista?

- Sinä itse
- Puoliso
- Joku muu
- Päättän yhdessä jonkun muun tai joidenkin muiden kanssa

Paljonko tilaasi kuuluu

Vastaa noin hehtaarin tarkkudella.

Peltoja (omat ja vuokratut) ____

Hoidettuja perinnebiotooppeja ja luonnonlaitumia ____

Metsää ____

Viljelijöille suunnatut kysymykset

Tilan hallintatapa

- Tila on yhden henkilön omistama
- Omistan tilan yhdessä puolison kanssa
- Tila on yhtymä tai osakeyhtiö
- Tila on kuolinpesä
- Joku muu, mikä? ____

Tilan päätuotantosuunta

Jos tilalla on useampia tuotantosuuntia, valitse se, joka tuottaa suurimman osan tilan liikevaihdosta.

- Kasvinviljely (puitavat viljat, rehu, sokerijuurikas, peruna jne.)
- Puutarhatuotanto (avomaavihannekset, marjat ja hedelmät jne.)
- Maidontuotanto
- Naudanlihantuotanto
- Sianlihantuotanto
- Siipikarjankasvatus
- Muut tuotantoeläimet (lampaat, vuohet, hevoset jne.)
- Muu, mikä? ____

Oletko

- Tilan omistaja
- Omistajan puoliso
- Muu perheenjäsen
- Yhtymän tai yhtiön jäsen
- Perikunnan jäsen
- Muu, mikä? _____

Vuokrapeltojen viljelyn tilanne ja suunnitelmat

- Tilalla viljellään vuokrapeltoja. Kuinka monta hehtaaria? _____
- Tilalla ei viljellä vuokrapeltoja tällä hetkellä, mutta tilalla on kokemusta vuokrapeltojen viljelystä lähimenneisyydessä.
- Tilalla ei viljellä vuokrapeltoja tällä hetkellä, mutta lähitulevaisuuden suunnitelmiin kuuluu peltojen vuokraus.
- Tilalla ei viljellä vuokrapeltoja, niiden viljelystä ei ole kokemusta eikä lähitulevaisuuden suunnitelmiin kuulu peltojen vuokraus. (Jos valitset tämän vaihtoehdon, siirryt suoraan kyselyn loppuosaan.)

Kokemuksesi pellon vuokrauksesta

Miksi vuokraat peltoja?

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Tilan oma peltopinta-ala on liian pieni.
- Tilalle on tarjottu vuokrapeltoja.
- Tila tarvitsee lannanlevitysalaa.
- Tilalla jatketaan vuokrapeltojen viljelystä, vaikka niitä ei varsinaisesti enää tarvittaisi tuotannon kannalta.
- Tila haluaisi mieluummin ostaa peltoja, mutta paikkakunnalla ei ole peltoja myynnissä.
- Tilalla ei ole varaa ostaa peltoja.
- Jokin muu syy, mikä tai mitkä? _____

Miten vuokrapeltojen osuus tilan hallinnassa olevasta kokonaispeltoalasta on muuttunut viimeisen 10 vuoden aikana?

Valitse sopivin vaihtoehto. Osuus on

- pysynyt suurin piirtein samana.
- vähentynyt vähän tai jonkin verran.
- vähentynyt merkittävästi.
- kasvanut vähän tai jonkin verran.
- kasvanut merkittävästi.

Aiotko lähivuosina vuokrata lisää peltoalaa?

Valitse sopivin vaihtoehto.

- Kyllä
- Haluaisin kyllä, jos sopivia vuokrapeltoja tulee tarjolle
- En

Oletko kohdannut haasteita, kun olet pyrkinyt vuokraamaan lisää peltoalaa?

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Vuokrataso on korkea
- Vuokrapellot on vuokrattu toiselle viljelijälle
- Vuokrapeltoja ei ole tarpeeksi saatavilla sopivalla etäisyydellä tilastani
- Saatavilla olevien vuokrapeltojen sadontuottokyky on heikko
- Vuokraneuvotteluissa on ilmennyt sopimusehtoihin liittyviä haasteita
- Jokin muu haaste, mikä? _____
- En ole kohdannut haasteita
- En ole yrittänyt vuokrata lisää peltoalaa viime vuosina

Millaisia ja miten pitkäaikaisia sinun vuokrasopimuksesi ovat?

1= Ei yhtään, 2= Alle puolet vuokra-alasta, 3= Yli puolet vuokra-alasta 4= Kaikki vuokrapellot

	1	2	3	4
Vuokrasopimuksen tyyppi				
Kirjallinen	☐	☐	☐	☐
Suullinen	☐	☐	☐	☐
Vuokrasopimuksen kesto				
1–2 vuotta	☐	☐	☐	☐
3–4 vuotta	☐	☐	☐	☐
5 vuotta	☐	☐	☐	☐
6–9 vuotta	☐	☐	☐	☐
10 vuotta	☐	☐	☐	☐
20 vuotta	☐	☐	☐	☐
Toistaiseksi voimassaoleva	☐	☐	☐	☐

Minulla on jokin muu vuokra-aika

Vuokra-ajan pituus. _____

Peltoviljelyyn liittyvät ympäristöarvot

Seuraavassa esitämme erilaisia peltoviljelyn ympäristöarvoihin liittyviä väittämiä. Kuinka tärkeiksi arvioit ne omalla kohdallasi?

1 = Täysin merkityksetön, 2 = Jokseenkin merkityksetön, 3 = Jokseenkin tärkeä, 4 = Erittäin tärkeä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
Minulle on tärkeää viljellä peltoja siten, että viljelyssä huomioidaan ilmastovaikutukset.	☐	☐	☐	☐	☐
Pyrin viljelemään peltoja niin, että vähennän ravinteiden valumisriskiä vesistöihin.	☐	☐	☐	☐	☐
Haluan hoitaa maata tavalla, joka tukee paikallisten kasvi- ja eläinlajien elinvoimaisuutta.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulle on tärkeää viljellä peltoja niin, että käytän mahdollisimman vähän kasvinsuojeluaineita.	☐	☐	☐	☐	☐

Kysymyksiä vuokrapeltojesi omistajista

Seuraavassa esitetään väittämiä maanomistajista, joilta vuokraat peltoja. Valitse jokaisen väittämän kohdalla sinulle sopivin vaihtoehto. Jos et tiedä esimerkiksi vuokranantajan ikää, voit arvata, tai valita En osaa sanoa -vaihtoehdon.

Miten monta vuokranantajaa sinulla on? _____

Maanomistaja, jolta vuokraan peltoja on

1 = Ei kukaan heistä, 2 = Yksi heistä, 3 = Useampi heistä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	EOS
maatalousyrittäjä, joka viljelee muita peltoja itse.	☐	☐	☐	☐
viljellyt peltojansa itse aikaisemmin, mutta ei viljele enää.	☐	☐	☐	☐
yksityishenkilö.	☐	☐	☐	☐
kuolinpesä.	☐	☐	☐	☐

yhtymä tai yhtiö.	☐	☐	☐	☐
kunta tai seurakunta.	☐	☐	☐	☐
Maanomistaja ei viljele mitään peltoja itse.	☐	☐	☐	☐

Vuokranantajani on joku / jokin muu kuin vaihtoehdot edeltävässä kysymyksessä, mikä? _____

Vuokranantajani taustatiedot

Vastaa tähän kysymykseen, jos vuokrantajastasi vähintään yksi on yksityishenkilö.

Jos ei yksikään ole yksityishenkilö, voit hypätä tämän ja seuraavan kysymyksen yli ja siirtyä suoraan seuraavalle sivulle kysymykseen "Mitä hoitotoimenpiteitä olet tehnyt vuokrapelloillasi viimeisen 10 vuoden aikana?" painamalla "Seuraava".

1 = Ei kukaan heistä, 2 = Yksi heistä, 3 = Useampi heistä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	EOS
Vuokranantajani on iältään				
n. 75-vuotias tai vanhempi.	☐	☐	☐	☐
n. 65–75-vuotias.	☐	☐	☐	☐
n. 45–65-vuotias.	☐	☐	☐	☐
n. 44-vuotias tai nuorempi.	☐	☐	☐	☐
Vuokranantajani on				
nainen.	☐	☐	☐	☐
mies.	☐	☐	☐	☐

Muut taustatiedot vuokranantajastani

Vastaa tähän kysymykseen, jos vuokrantajastasi vähintään yksi on yksityishenkilö. Jos ei yksikään ole yksityishenkilö, siirry seuraavaan kysymykseen.

1 = Ei kukaan heistä, 2 = Yksi heistä, 3 = Useampi heistä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	EOS
Vuokranantajani asuu paikkakunnalla, jossa pellot sijaitsevat.	☐	☐	☐	☐
Vuokranantajani asuu toisella paikkakunnalla, kuin missä pellot sijaitsevat.	☐	☐	☐	☐
Vuokranantajallani on loma-asunto paikkakunnalla, jossa pellot sijaitsevat.	☐	☐	☐	☐

Vuokranantajani omistaa metsää.	☐	☐	☐	☐
---------------------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Mitä hoitotoimenpiteitä olet tehnyt vuokrapelloillasi viimeisen 10 vuoden aikana?

1 = Ei ollenkaan, 2 = Alle puolet vuokra-alasta, 3 = Yli puolet vuokra-alasta, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	EOS
Reunaojien kunnostus.	☐	☐	☐	☐
Salaojitus ja/tai täydennyssalaojitus.	☐	☐	☐	☐
Peltolohkon muodon parantaminen (esim. pellon reunan suoristaminen).	☐	☐	☐	☐
Pellon pinnan tasaaminen.	☐	☐	☐	☐
Peltojen kalkitseminen.	☐	☐	☐	☐
Rakennekalkin tai kipsin lisäys peltoon.	☐	☐	☐	☐
Eloperäisen aineksen lisääminen peltoon (esim. lanta tai maanparannuskuitu).	☐	☐	☐	☐

Muut hoitotoimenpiteet

Mikäli et löydä edellisestä kysymyksestä sopivaa vastausvaihtoehtoa voit lisätä sen tekstikenttään.

Mikäli pellollasi ei ole tehty hoitotoimenpiteitä viimeisen 10 vuoden aikana, voit rastittaa kyseisen kohdan.

- Jokin muu hoitotoimenpide, mikä? _____
- Vuokrapelloilla ei ole tehty mitään hoitotoimenpiteitä.

Käsitykset vuokrapellon sadontuottokyvyn ylläpitämisestä

Seuraavassa esitämme erilaisia vuokrapeltojen sadontuottokykyyn liittyviä väittämiä. Valitse sinulle sopivin vaihtoehto.

Jos sinulla ei tällä hetkellä ole vuokrapeltoja, vastaa sen mukaan, miten toimisit, jos sinulla niitä olisi.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Jokseenkin samaa mieltä, 4 = Täysin samaa mieltä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
Vuokrapellon taloudellinen tuotto on minulle tärkeintä.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulle on tärkeää viljellä ja hoitaa vuokrapeltoja niin, että niiden sadontuottokyky säilyy tai paranee pitkällä aikavälillä.	☐	☐	☐	☐	☐
Huolehdin vuokrapeltojeni sadontuottokyvystä samalla tavalla kuin omistamieni peltöjeni sadontuottokyvystä	☐	☐	☐	☐	☐
Vuokrapelloilla on tehtävä aktiivisesti hoitotoimenpiteitä, jotta niiden sadontuottokyky säilyy tai paranee.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että tarvitsen lisää tietoa siitä, miten peltöjen sadontuottokykyä voidaan ylläpitää ja parantaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Maanomistajan on kannettava vastuuta vuokralla olevan pellon sadontuottokyvyn ylläpitämisestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Vuokralaisen on kannettava vastuuta vuokrapellon sadontuottokyvyn ylläpitämisestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Maanomistajan ja vuokralaisen tulee sopia pellon hoitotoimenpiteistä sekä niiden oikeudenmukaisesta työn ja kustannusten jaosta.	☐	☐	☐	☐	☐

Vuokraehtojen tulee olla viljelijälle edulliset, jotta hänen kannattaisi tehdä hoitotoimenpiteitä vuokrapeltojen sadontuottokyvyn ylläpitämiseksi tai parantamiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Aloitteen tekeminen ja vastuun jakaminen pellon sadontuottokyvyn parantamiseen liittyvissä hoitotoimenpiteissä

Miten vuorovaikutus liittyen pellon hoitotoimenpiteisiin on sujunut?

1 = Ei koskaan, 2 = Joskus, 3 = Usein

	1	2	3
Maanomistaja on ehdottanut, että hoitotoimenpide tehdään.	☐	☐	☐
Vuokraaja on ehdottanut, että hoitotoimenpide tehdään.	☐	☐	☐
Maanomistaja on suhtautunut positiivisesti vuokraajan ehdotuksiin hoitotoimenpiteistä.	☐	☐	☐
Vuokraaja on suhtautunut positiivisesti omistajan ehdotuksiin hoitotoimenpiteistä.	☐	☐	☐
Koetko, että olette maanomistajan kanssa samaa mieltä hoitotoimenpiteiden tarpeellisuudesta?	☐	☐	☐

Kuka on vastannut hoitotoimenpiteen kustannuksista?

1 = Ei koskaan, 2 = Joskus, 3 = Usein

	1	2	3
Maanomistaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan ja pyytänyt korkeampaa vuokraa.	☐	☐	☐
Maanomistaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset	☐	☐	☐

kokonaisuudessaan eikä se ole vaikuttanut vuokrahintaan.			
Maanomistaja on maksanut osan hoitotoimenpiteen kustannuksista, esimerkiksi maksamalla tarvikkeita tai alentamalla vuokraa määrääjäksi.	☐	☐	☐
Vuokraaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan eikä se ole vaikuttanut vuokrahintaan.	☐	☐	☐
Vuokraaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan ja se on sovittu vuokrahintaa määritettäessä.	☐	☐	☐
Vuokraaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset, mutta vastineeksi on sovittu esimerkiksi pitkästä vuokrasopimusajasta tai oikeudesta vuokrata pelto uudelleen.	☐	☐	☐

Mitkä tekijät voisivat saada sinut panostamaan vuokrapellon sadontuottokyvyn parantamiseen aiempaa enemmän?

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Pitkä vuokra-aika. Kuinka monta vuotta olisi mielestäsi sopiva? _____
- Hoitotoimenpiteiden kustannukset huomioidaan vuokrahinnassa.
- Matala vuokrataso.
- Maanomistaja maksaisi hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan.
- Maanomistaja maksaisi osan hoitotoimenpiteen kustannuksista.
- Etuoikeus vuokrata pelto uudelleen nykyisen vuokrasopimuksen päättyessä.
- Jokin muu, mikä? _____

Millaisia kokemuksia sinulla on yhteistyöstä peltojen vuokranantajien kanssa?

Oletteko te sopineet pellon sadontuottokykyä parantavista toimenpiteistä? Millaisia sopimuksia teillä on ollut? Onko sopimisessa tai toimenpiteiden toteutuksessa ilmaantunut ongelmia, millaisia? Onko sinulla muita kommentteja vuokrapeltoihin liittyen?

Kysymykset maanomistajille

Tilan hallintatapa

- Tila on yhden henkilön omistama
- Omistan tilan yhdessä puolison kanssa
- Tila on yhtymä tai osakeyhtiö
- Tila on kuolinpesä
- Pellot ovat kunnan omistamia.
- Pellot ovat seurakunnan omistamia.
- Joku muu, mikä? _____

Oletko

- Tilan omistaja
- Omistajan puoliso
- Muu perheenjäsen
- Yhtymän tai yhtiön jäsen
- Perikunnan jäsen
- Vastuuhenkilö kunnassa
- Vastuuhenkilö seurakunnassa
- Muu, mikä? _____

Asutko tilalla tai peltojesi välittömässä läheisyydessä vakinaisesti?

- Kyllä
- En, mutta käytän tilalla olevaa rakennusta loma-asuntona tai minulla on loma-asunto tilan peltojen läheisyydessä
- En, matkaa tilalle/peltojen luo on noin (vastaa kilometreissä) _____

Oletko joskus itse viljellyt peltojesi tai osallistunut peltotöihin?

- Kyllä, 1–5 vuotta.
- Kyllä, yli 5 vuotta, mutta maanviljely ei ole ollut merkittävä osa työuraani.
- Kyllä, merkittävä osa työurastani tai koko urani aikana.
- Kyllä, osallistuin peltotöihin nuorempana ennen kuin itse omistin peltoni.
- En, mutta olen osallistunut aktiivisesti peltotöihin jonkun muun tilalla jossain vaiheessa elämäni.
- En ole koskaan osallistunut peltotöihin.

Maatalousmaan omistamisen tavoitteet

Seuraavassa esitämme erilaisia pellon omistamiseen liittyviä väittämiä. Kuinka tärkeiksi arvioit ne omalla kohdallasi?

Jos aiemmin vastasit, että olet joku muu kuin tilan ainoa omistaja, pyri vastaamaan omasta asiayhteydestäsi. Esimerkiksi, jos olet perikunnan jäsen, pyri vastaamaan kysymyksiin perikunnan näkökulmasta, tai jos hoidat kunnan peltoja, pyri vastaamaan kunnan näkökulmasta.

Pellon omistamisen tavoitteet

1 = Täysin merkityksetön, 2 = Jokseenkin merkityksetön, 3 = Jokseenkin tärkeä, 4 = Erittäin tärkeä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
Pelto-omaisuuteni tarjoaa minulle säännöllisiä tuloja.	☐	☐	☐	☐	☐
Pelto-omaisuuteni parantaa luotonsaantimahdollisuuksia.	☐	☐	☐	☐	☐
Pelto-omaisuuteni tarjoaa taloudellisen turvan vanhuuteni varalle.	☐	☐	☐	☐	☐
Pelto-omaisuuteni tarjoaa turvan poikkeustilanteiden varalta.	☐	☐	☐	☐	☐
Maatalousmaa on minulle sijoituskohde.	☐	☐	☐	☐	☐
Tonttien arvonnousu kohottaa peltomaani arvoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Näen mahdollisuuksia muuttaa omistamieni kohteiden maankäyttöä tulevaisuudessa, esimerkiksi asuinrakentamiseen tai teolliseen käyttöön (esim. aurinkovoimalat).	☐	☐	☐	☐	☐
Pelto-omaisuuteni tarjoaa minulle tai läheisilleni mahdollisuuden ryhtyä jonain päivänä viljelemään maata.	☐	☐	☐	☐	☐

Virkistys ja vapaa-aika

1 = Täysin merkityksetön, 2 = Jokseenkin merkityksetön, 3 = Jokseenkin tärkeä, 4 = Erittäin tärkeä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
Peltoni ovat tärkeä osa asuin- tai vapaa-ajan ympäristöäni.	☐	☐	☐	☐	☐

Peltoni tarjoavat minulle ulkoilumahdollisuuksia.	☐	☐	☐	☐	☐
Peltoni tarjoavat minulle luontoelämyksiä.	☐	☐	☐	☐	☐
Peltojen omistaminen mahdollistaa kotitarveviljelyn.	☐	☐	☐	☐	☐
Peltoni ovat osa metsästysmaitani.	☐	☐	☐	☐	☐

Peltojen omistamisen tunnearvot

1 = Täysin merkityksetön, 2 = Jokseenkin merkityksetön, 3 = Jokseenkin tärkeä, 4 = Erittäin tärkeä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
Pellon omistamisella on minulle itseisarvoa.	☐	☐	☐	☐	☐
Säilyttämällä maatalousmaani vaalin sukuni perintöä.	☐	☐	☐	☐	☐
Pelto-omaisuuteni kautta saan arvostusta ja kuulun itselleni tärkeään ryhmään.	☐	☐	☐	☐	☐
Pellot ovat tärkeä osa yhtenäistä tilakokonaisuutta.	☐	☐	☐	☐	☐
Säilyttämällä pellot viljeltyinä osoitan arvostusta aiempien sukupolvien raivaustyötä kohtaan.	☐	☐	☐	☐	☐
On tärkeää, että peltomaa pysyy suvussa tulevia sukupolvia varten.	☐	☐	☐	☐	☐
Pidän tärkeänä säilyttää niitä perinteitä ja arvoja, jotka liittyvät maaseutuun ja viljelyyn.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että peltojen omistaminen tuo minulle yhteenkuuluvuuden tunnetta kotiseutuuni.	☐	☐	☐	☐	☐
Pidän tärkeänä, että pellot pysyvät viljelyssä huoltovarmuuden / ruokaturvan vuoksi.	☐	☐	☐	☐	☐

Peltoviljelyyn liittyvät ympäristöarvot

1 = Täysin merkityksetön, 2 = Jokseenkin merkityksetön, 3 = Jokseenkin tärkeä, 4 = Erittäin tärkeä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
Minulle on tärkeää, että peltojeni viljelyssä huomioidaan ilmastovaikutukset.	☐	☐	☐	☐	☐
Pidän tärkeänä, että peltojeni viljellään niin, että ravinteiden valumisriski vesistöihin on minimoitu.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulle on tärkeää, että omistamaani maata hoidetaan tavalla, joka tukee paikallisten kasvi- ja eläinlajien elinvoimaisuutta.	☐	☐	☐	☐	☐
Pidän tärkeänä, että pelloillani käytetään mahdollisimman vähän kasvinsuojeluaineita.	☐	☐	☐	☐	☐

Tilan peltoalan hallinta ja viljelyjärjestelyt

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Tilan koko peltoala on vuokrattu.
- Osa tilan peltoalasta on vuokrattu.
- Viljelen itse osan peltoalastani. (Miten paljon? Vastaus hehtaareissa.) _____
- Tilan pellot eivät ole vuokralla, mutta minulla on sopimus viljelijän tai urakoitsijan kanssa, että hän/he tekevät kaikki tai lähes kaikki viljelytoimenpiteet pelloillani. (Jos valitset tämän vaihtoehdon, siirryt suoraan kyselyn loppuosaan.)

Mitä seuraavista hoitotoimenpiteistä on tehty omistamillanne pelloilla niiden ollessa vuokrattuina, kuitenkin viimeisen 10 vuoden aikana?

1 = Ei ollenkaan, 2 = Alle puolet vuokra-alasta, 3 = Yli puolet vuokra-alasta, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	EOS
Reunaojien kunnostus.	☐	☐	☐	☐
Salaojitus ja/tai täydennyssalaojitus.	☐	☐	☐	☐

Peltolohkon muodon parantaminen (esim. pellon reunan suoristaminen).	☐	☐	☐	☐
Pellon pinnan tasaaminen.	☐	☐	☐	☐
Peltojen kalkitseminen.	☐	☐	☐	☐
Rakennekalkin tai kipsin lisäys peltoon.	☐	☐	☐	☐
Eloperäisen aineksen lisääminen peltoon (esim. lanta tai maanparannuskuitu).	☐	☐	☐	☐

Muut hoitotoimenpiteet

Mikäli et löydä edellisestä kysymyksestä sopivaa vastausvaihtoehtoa voit lisätä sen tekstikenttään.

Mikäli pellollasi ei ole tehty hoitotoimenpiteitä viimeisen 10 vuoden aikana, voit rastittaa kyseisen kohdan.

- Jokin muu hoitotoimenpide, mikä? _____
- Vuokrapelloilla ei ole tehty mitään hoitotoimenpiteitä.

Käsitykset pellon sadontuottokyvyn ylläpitämisestä

Seuraavassa esitämme erilaisia vuokrapeltojen sadontuottokykyyn liittyviä väittämiä. Valitse sinulle sopivin vaihtoehto.

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Jokseenkin samaa mieltä, 4 = Täysin samaa mieltä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
On tärkeää, että peltojani viljellään ja hoidetaan niin, että pellon sadontuottokyky säilyy tai paranee.	☐	☐	☐	☐	☐
Pelloilla on tehtävä aktiivisesti hoitotoimenpiteitä, jotta niiden sadontuottokyky säilyy tai paranee.	☐	☐	☐	☐	☐
Koen, että tarvitsen lisää tietoa siitä, miten peltojeni sadontuottokyky voidaan ylläpitää ja parantaa.	☐	☐	☐	☐	☐
Maanomistajan on kannettava vastuuta vuokralla olevan pellon	☐	☐	☐	☐	☐

sadontuottokyvyn ylläpitämisestä.					
Vuokralaisen on kannettava vastuuta vuokrapellon sadontuottokyvyn ylläpitämisestä.	☐	☐	☐	☐	☐
Minulle on tärkeää, että saan pelloistani mahdollisimman hyvän vuokran.	☐	☐	☐	☐	☐
Ennen peltojeni vuokraamista pyrin varmistamaan, että vuokralainen viljelee niitä toivomallani tavalla.	☐	☐	☐	☐	☐
Vuokraehtojen tulee olla viljelijälle edulliset, jotta hänen kannattaisi tehdä hoitotoimenpiteitä vuokrapeltojen sadontuottokyvyn ylläpitämiseksi tai parantamiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐

Aloitteen tekeminen ja vastuun jakaminen pellon sadontuottokyvyn parantamiseen liittyvissä hoitotoimenpiteissä

Miten vuorovaikutus liittyy pellon hoitotoimenpiteisiin on sujunut?

1 = Ei koskaan, 2 = Joskus, 3 = Usein

	1	2	3
Maanomistaja on ehdottanut, että hoitotoimenpide tehdään.	☐	☐	☐
Vuokraaja on ehdottanut, että hoitotoimenpide tehdään.	☐	☐	☐
Maanomistaja on suhtautunut positiivisesti vuokraajan ehdotuksiin hoitotoimenpiteistä.	☐	☐	☐
Vuokraaja on suhtautunut positiivisesti omistajan ehdotuksiin hoitotoimenpiteistä.	☐	☐	☐

Koetko, että olette vuokraajan kanssa samaa mieltä hoitotoimenpiteiden tarpeellisuudesta?	☐	☐	☐
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Kuka on vastannut hoitotoimenpiteen kustannuksista?

1 = Ei koskaan, 2 = Joskus, 3 = Usein

	1	2	3
Maanomistaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan ja pyytänyt korkeampaa vuokraa.	☐	☐	☐
Maanomistaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan eikä se ole vaikuttanut vuokrahintaan.	☐	☐	☐
Maanomistaja on maksanut osan hoitotoimenpiteen kustannuksista, esimerkiksi maksamalla tarvikkeita tai alentamalla vuokra määräajaksi.	☐	☐	☐
Vuokraaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan ilman, että niitä on otettu huomioon vuokrahinnassa.	☐	☐	☐
Vuokraaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan ja se on otettu huomioon vuokrahintaa määritettäessä.	☐	☐	☐
Vuokraaja on maksanut hoitotoimenpiteen kustannukset, mutta vastineeksi on sovittu esimerkiksi pitkästä vuokrasopimusajasta tai oikeudesta vuokrata pelto uudelleen.	☐	☐	☐

Millä tavoin olisit valmis edistämään peltosi sadontuottokykyä parantavia hoitotoimenpiteitä yhdessä vuokraviljelijän kanssa?

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Pidentämällä vuokra-aikaa.
- Pyytämällä matalampaa vuokraa.
- Kattamalla hoitotoimenpiteen kustannukset kokonaisuudessaan.
- Kattamalla osan hoitotoimenpiteen kustannuksista.
- Takaamalla vuokraviljelijälle etuoikeuden vuokrata pelto uudelleen samalla hinnalla nykyisen vuokrasopimuksen päättyessä.
- Takaamalla vuokraviljelijälle etuoikeuden vuokrata pelto uudelleen nykyisen vuokrasopimuksen päättyessä, mutta vuokran hintaan voisi tulla muutoksia.
- Jokin muu, mikä? _____

Millaisia kokemuksia sinulla on yhteistyöstä peltoja vuokraavien viljelijöiden kanssa?

Oletteko te sopineet pellon sadontuottokykyä parantavista toimenpiteistä? Millaisia sopimuksia teillä on ollut? Onko sopimisessa tai toimenpiteiden toteutuksessa ilmaantunut ongelmia, millaisia? Onko sinulla muita kommentteja vuokrapeltoihin liittyen?

Tuleeko peltomaistasi luopuminen olemaan ajankohtaista seuraavan 10 vuoden aikana?

- Kyllä, kaikki pellot
- Kyllä, osa pelloista
- Ei
- En tiedä

Miten aiotte luopua peltomaastanne, jos se tulee ajankohtaiseksi?

Valitse kaikki sopivat vaihtoehdot.

- Jätän perintönä.
- Lahjoitan elinaikanani yhdelle tai usealle henkilölle.
- Myyn ne perheen tai suvun jäsenelle tai jäsenille.
- Myyn ne tutulle henkilölle tai tutuille henkilöille.
- Myyn ne vapailla markkinoilla.
- Metsitän ne.
- Poistan pellot maatalouskäytöstä.
- En osa sanoa.
- Muulla tavalla, miten? _____

Kokemuksia pellon hoitosopimuksista

Onko sinulla kokemusta pellon hoitosopimuksista?

Eli sellaisesta tilanteesta, että maanomistaja hakee alalle maataloustuet, mutta viljelijä tekee viljelytoimenpiteet. Millaisia sopimuksia teillä on ollut ja mistä olette sopineet?

- Ei. (Tämä vaihtoehto vie kyselyn loppuun.)
- Kyllä. Kuvaa kokemuksiasi lyhyesti. (Tämä vaihtoehto vie viimeiseen monivaihtoehtokysymykseen.) _____

Hoitosopimukset ja pellon sadontuottokyky

1 = Täysin eri mieltä, 2 = Jokseenkin eri mieltä, 3 = Jokseenkin samaa mieltä, 4 = Täysin samaa mieltä, EOS = En osaa sanoa

	1	2	3	4	EOS
Maanomistaja on kannettava vastuuta pellon sadontuottokyvyn ylläpitämisestä, vaikka viljelijä tekee viljelytoimenpiteet.	☐	☐	☐	☐	☐
Viljelijän on kannettava vastuuta sadontuottokyvyn ylläpitämisestä, vaikka pelto on maanomistajan hallinnassa.	☐	☐	☐	☐	☐
Maanomistajan ja viljelijän tulee sopia pellon hoitotoimenpiteistä sopiessaan viljelytoimenpiteistä.	☐	☐	☐	☐	☐

Maanomistajain Liitto
Jordägarnas Förbund

Elinvoimakeskus

maaseutu.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

BALTIC SEA ACTION GROUP

bsag.fi
+358 40 775 0686
office@bsag.fi

Keilaranta 5
02150 Espoo
Y-tunnus 2177822-5